

SOKOL SYDNEY LIMITED

ČLEN SVĚTOVÉHO SVAZU SOKOLSTVA

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086

ACN 000 378 736

www.sokolsydney.com

Číslo 6

Ročník LXII

Listopad / prosinec

Number 6

Volume LXII

November / December

2014

LAUREÁT CENY JANA MASARYKA GRATIAS AGIT 2000

XX

Print Post Approved 100001687

XX

**THE SOKOL SYDNEY PROGRAMME OF ACTIVITIES MAY BE
HEARD ON 02 9452 5617**

PROSINEC Josef Lada (výřez)

Redakce Věstníku přeje čtenářům veselé Vánoce
a hodně zdraví, štěstí a úspěchů v Novém roce

OBSAH

Slovo starosty a pokladníka	6
Ohlasy čtenářů	7
Prosbá o pomoc při pátrání...	8
Pozvání na Mikulášskou nadílku	9
SBS New Radio Schedule	9
Stopy Čechů v Austrálii	10
Recenze knihy „Gottland“	11
Smutné výročí selhání lékařů	12
Zázrak v Rijádu	14
Ztráty nemocnice na Homolce	15
Český kalendář 2015	15
Varování senátora Pavla Lebedy	16
Německo na pokraji obč. války	19
Prof. Plimer: Folly of wind power	20
Sobotní volejbal	22
Česká restaurace	22
Humor	23
Hádkový koutek	24
Letem světem	25
Lidské osudy	26
Česká příjmení	31
Perly a perličky	36
Několik črtů z mládí doma	41
Z tajů krás české řeči	43
Není pussy jako pussy	45

VĚSTNÍK

Dvuměsíčník Sokola Sydney.

Obsah publikovaných článků
nemusí být totožný s názory
redakce. Vyhrazujeme si právo
články upravit.

Redakční rada:

B Šindler, P Čermák,
M Daňková

Telefon redakce:
02 9981 4765

Email:

petevasyd@hotmail.com
Věstník se též nachází na
internetové stránce
www.sokolsydney.com

Příští uzávěrka Věstníku:

7. 1. 2015

**(Vždy první středa
v každém lichém měsíci)**

Z PERA STAROSTY

Milé sestry, milí bratři a milí krajané, především bych dnes rád poděkoval všem členům výboru naší jednoty za celoroční spolupráci, a zároveň i všem členům a přátelům za projevenou přízeň. Těším se, že i letošní mikulášská nadílka se potká se zájmem rodičů i prarodičů naší drobotiny, a že bude opět bohatě navštívena. Během letošního roku jsme v našem Národním domě zaznamenali několik velmi úspěšných a hojně navštívených akcí. V listopadu proběhla, k naší velké radosti, oslava výročí stých narozenin našeho bratra knihovníka Raye Černého za účasti velikého počtu jeho přátel a gratulantů. Věříme, že se bratr Ray dožije ještě mnoha dalších let. Rád bych také popřál všem členům, příznivcům a vůbec celé české i slovenské krajanské veřejnosti v Austrálii klidné prožití vánočních svátků, a všem si dovoluji popřát mnoho zdaru a radosti v novém roce.

Nazdar *Jan Jelínek*

NAŠE AKCE

Sobotní volejbal str. 6 a 22, **Mikuláš** str. 9 a 46,

Pravidelné akce na zadní straně obálky; všechny akce také na SBS rádio (strana 9) a na **www.sokolsydney.com**.

ZPRÁVA POKLADNÍKA

Prosíme zahraniční odběratele Věstníku, aby pokud možno platili předplatné v australských dolarech, většinou jde „draft“ od banky předem objednat. Za převod z jiné měny nám banka účtuje 10.50 australských dolarů. Ti, kteří si Věstník nepředplatí, si jej mohou přecíst na webových stránkách Sokola Sydney www.sokolsydney.com. Děkujeme za pochopení.

Dary a předplatné na Věstník od 1. 9. 2014 do 31. 10. 2014 celkem \$210. Mnoho díky všem dárcům.

Vydání od 1. 9. 2014 do 31. 10. 2014 celkem \$5,089.71; z toho mimořádné \$285 za přívod elektriky k výtahu a \$2,431 za opravu a výměnu světel v hale.

Členské příspěvky – Upozorňuji, že **PŘÍSPĚVKY \$25 NA ROK 2014 MĚLY BÝT ZAPLACENY DO 31/1/2014 JINAK ČLENSTVÍ ZANIKÁ.**

Věstník: předplatné pro nečleny na kalendářní rok od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014. je \$25 v Austrálii a \$40 v zámoří.

Prosím vystavujte všechny platby na „**Sokol Sydney Ltd**“ s uvedením na jaký účel, se zpáteční adresou a zašlete na adresu: **Sokol Sydney Ltd., 16 Grattan Crescent, FRENCHS FOREST NSW 2086.**

„**SOKOL SYDNEY LTD**“ (nic nevynechávat ani nepřidávat) na šeku nebo „**Money Order**“ je teď jediný „**Payee**“ australským bankám přijatelný. Prosíme, použijte jen tento název pro všechny platby.

Pokud platíte převodem na účet Sokol Sydney Ltd, B/S/B 112 879 číslo 108349087 zašlete, prosím, vaše jméno, datum a účel platby na email petevasyd@hotmail.com.

Dary na Věstník a údržbu sokolského Národního Domu obdržené od 1. 9. 2014 do 31. 10. 2014:

Piegerová H	\$25	Grotte F&	\$100
Smol H	\$35	Šimková M	\$50

Stvrzenky jsou vždy přiloženy k následujícímu Věstníku.

Petr Čermák

*****

SOBOTNÍ VOLEJBAL-SATURDAY VOLLEYBALL PROSINEC-DECEMBER 6. & 20.

VOLEJTE MARTU – RING MARTA 9130 6781

*****

Ohlasy čtenářů

To: The President & Committee, Sokol Sydney

On behalf of my Ray, I am writing to thank Sokol Sydney so very much for the gift given him at last Monday's Committee meeting.

It has the pride of place in our home. Ray is so very, very grateful.

Pat Černý

Milí přátelé,

Už jste si někdy vyzkoušeli jak je krásně v tropickém Queenslandu? Jak je příjemné odpočívat pod palmami na pláži se zlatavým pískem, kde se modrá obloha odráží v čistém klidném moři a kde se nemusíte bát žraloků a silného příboje a korálové ostrovy máte v dohledu?

Že je to drahé? Že na to nemáte? Dovoďte, abychom vás přesvědčili o opaku. Nabízíme všem NOVÝM PŘEDPLATITELUM ČESKÉHO ČASOPISU POLYGON pobyt u nás v tropickém Queenslandu s ubytováním za pouhých 105 dolarů! Ne za den, ale za celý týden! Ty peníze samozřejmě nejsou pro nás osobně, 105 dolarů reprezentuje roční předplatné časopisu pro vaši rodinu v Austrálii a také pro vaše milé v Čechách. Nám jde o to pomoci zachovat časopis, který slouží svým čtenářům už 50 let. Jak už dnes všichni víme, mladí lidé většinou nečtou, dorozumívají se jednoduchými SMSkami a prohlížejí obrázky na internetu; tisk je na úpadku. Až jednou přijdou na to, jaké škody může umělý virtuální svět napáchat, může už být pozdě. Bořit je jednoduché, ale stavět a budovat to, co jednou bylo – z nezájmu a hlouposti – zničeno, je obtížné a někdy i nemožné.

POLYGON je určen především starším čtenářům, těm, kteří si váží krásy jazyka, těm, jimž je příjemnější usínat nikoliv se „čtečkou“, ale tištěnou knížkou v ruce. Je určen nám, kteří žijeme v zahraničí, nám emigrantům. Je tištěn v českém jazyce, není levičácký a tak máme možnost hovořit pravdivě i o tom, za co bychom v zemích, postížených epidemií politické korektnosti, dostali rasistickou nálepkou. POLYGON začal původně jako časopis Reportér a pokračuje v tomto duchu dodnes. Přispívají do něj vybraní autoři: například spisovatel Luděk Frýbort, profesor Ota Ulč, bývalý redaktor radia Free Europe Jan Schneider, právník Milan Hulík, páter Josef Koláček z Říma a z našinců žijících v Austrálii spisovatel Standa Moc, muzikolog Jaroslav Kovaříček, Miloš Ondrášek a další. K nabídce pobytu u moře tedy do rukou dostanete opravdu hodnotné čtení na celý příští rok.

Co můžeme nabídnout v Yeppoonu: naše pláž je 12 km dlouhá a je to jedna z nemnoha pláží v Austrálii kde se smí jezdit autem přímo podle vody. Ubytování je v našem soukromém domě, necelých 50 m od moře, kde na vás čekají dva dvoulůžkové pokoje s příslušenstvím. Máme také bazén, v létě v něm teplota vody dosahuje 30C. Dům stojí hned u pláže za dunou, vůbec není třeba chodit přes silnici. Naše městečko se jmenuje Yeppoon a můžete k nám přijet buď vlastním autem nebo přiletět do Rockhamptonu, kde si vás vyzvedneme. Jsme Češi a těšíme se, že se vám bude v Yeppoonu líbit a že navážeme krásné přátelství. Volejte 07 49397624, mějte trpělivost, jsme už staří a chvíli to trvá, než doběhneme k telefonu. Ptejte se na Marcelu nebo na Pepu. Zanechte vzkaz. Těšíme se na vás.

Marcela Čechová, Yeppoon

V posledním „Věstníku“ září/říjen 2014 se bratr Bořek Šindler zmiňuje o srpnovém Polygonu, ve kterém uvádí Dana Kratochvílová zajímavou novinku, že město Praha chystá obnovu Malostranského hřbitova. Zároveň přiznává, že jako Pražák, netuší kde ho hledat. Každý, kdo by se snažil najít Malostranský hřbitov na Malé Straně, by se se zlou potázel.

Malostranský hřbitov se nachází na hranici Smíchova a Košíř. Jedete-li devítkou od Anděla směrem ke Klamovce po Plzeňské třídě, pojedete přímo kolem a zahlédnete i kostel Nejsvětější Trojice, ve kterém můj tatínek v dětství ministroval.

Hřbitov byl založen v roce 1680 za morové epidemie. O jeho založení se zasloužil hodně lékař a profesor Josef Bohumír Mikan. Jedním z prvních pohřbených byl Tomáš Jan Pešina z Čechorodu, český katolický duchovní, dějepisec a spisovatel, který zemřel právě roku 1680 při oné morové epidemii.

V roce 1787 učinila reforma Josefa II. z Malostranského hřbitova městské pohřebiště pro celý levý břeh Vltavy, tj. Hradčany, Malou Stranu a Smíchov. Když byl posléze hřbitov obklopen zástavbou, byl v roce 1884 uzavřen a jeho funkci převzal hřbitov na Malvazinkách. Mezi pamětihodnosti hřbitova patří náhrobek hraběte a biskupa Leopolda Thun-Hohensteina, který zakoupil a velice zvelebil usedlost Cibulka. Najdeme tu hrob Kryštofa a Kiliána Ignáce Dienzenhofera, Antonína Mánese a jiných významných osobností.

Malostranský hřbitov údajně inspiroval Jana Nerudu při psaní sbírky básní „Hřbitovní kvítí“.

Na závěr chci podotknout, že rodina a předkové mého tatínka mají hrob na Malostranském hřbitově, proto mám z rozhodnutí zachránit tuto památku velkou radost. (Informace jsou převzaty z Wikipedie, otevřené encyklopedie.)

s. Marcela Dobrovská, Mudgee

Vážení krajané,

dovolujeme si obrátit se na Vás s prosbou při pátrání. Oslovil nás ředitel knihovny Libri prohibiti, který se snaží zjistit datum úmrtí zajímavé dámy – jmenuje se Božena Sirková, narozena podle policejního záznamu 15. 12. 1906 Suché Vrbné (u Českých Budějovic), sama uvádí rok narození 1909. V r. 1949 emigrovala do Austrálie, žila nějakou dobu (asi 17 let) v Papui-Nové Guineji (určitě okolo r. 1954). Později zase v Austrálii, kde publikovala v ukrajinštině několik knih v melbournském nakladatelství Lastivka Press pod jménem Beatrice Božena Sirko nebo B. Sybo (Sibo) nebo Ivanna Sirko. V roce 1963 vydala v Římě česky knihu „Povídky a zkačky z Nové Guineje“. Datum úmrtí by potřebovali zjistit pro poznámkový aparát v jejich nové knize a pro českou kulturu vůbec.

Pokud by někdo z Vás mohl poskytnout požadovanou informaci, předáme ji žadateli. Případně necháváme na Vašem uvážení, zda by nebylo vhodné tuto žádost zveřejnit ve Vašem periodiku.

S přátelským pozdravem a díky za pomoc

Kamila Píšová sekretariát

Velvyslanectví České republiky v Canberě

8 Culgoa Circuit, O'Malley, ACT 2606

T: +61 2 6290 1386 | **F:** +61 2 6290 0006

E: canberra@embassy.mzv.cz | **W:** www.mzv.cz/canberra

Sokol Sydney Vás zve na

Mikulášskou nadílku

**v neděli 7/12/2014
od 11:30 do 17:00**

VSTUPNÉ \$ 5 ZA RODINU

PROGRAM

12:00-14:00	Dětské sportovní hry Tvořivý koutek – origami a omalovánky Promítání pohádek
14:00-14:30	Představení loutkového divadla „Maruška a dvanáct měsíčků“ Lenky Muchové a kolektivu
od 14:30	Mikulášská nadílka, andělé, čert Na předání nadílky pro své děti se budete moci domluvit od 14:00 v prostorách restaurace
od 16:00 17:00	Volný program Konec

**Sokolská restaurace
bude otevřena od 11:30**

Slovenské vysielanie SBS New Radio Schedule

One hour of programming on Friday at 3pm via:

- Digital radio (DAB+) (SBS Radio 3)
- Digital TV (SBS Radio 3)
- Online at sbs.com.au/slovak (live and catch up listening)
- iPhone and android app – SBS Your Language app (live and catch up)
- Podcasts

České vysílání SBS New Radio Schedule

One hour of programming on Thursday at 5pm via:

Digital radio (DAB+) (SBS Radio 3)
Digital TV (SBS Radio 3)

Online at sbs.com.au/czech (live and catch up listening)

iPhone and android app – SBS Your Language app (live and catch up) Podcasts

Stopy Čechů v Austrálii

Jana Reichová

Police plné knih, procházíte kolem několikrát každý den a říkáte si, to jsem již všechno přečetla a najednou se vám oči otevrou - ach, copak je tohle za knížku? Vypadá, že je tady již delší dobu, no tak se na ni podívám zblízka. „Dějiny Austrálie,“ autor Geoffrey Blainey profesor historie na Univerzitě v Melbourne. Ovšem, to co držím v ruce je český překlad Zory Wolfové z roku 1999, vydaný nakladatelstvím Lidové Noviny. Původní kniha byla vydána v roce 1994.

Koupili jsme ji při cestě do Prahy, nebo ji za námi, tak jako mnoho dalších knih, poslala moje sestra? V každém případě mě něco nutí se pustit do čtení.

Autorova předmluva začíná těmito slovy:

„Tato kniha shrnuje celkem jednoduše moje pojetí australských dějin. Už léta soustavně pracuji na obsáhlém mnohostranném díle o australských dějinách, ale je dost možné, že je nikdy nedokončím. Kniha je jen jeho zestručněnou verzí...“

Četla jsem stránku za stránkou a byla velmi mile překvapená autorovým objektivním viděním a chápáním celého toho složitého dění na tomto kontinentu.

Největším překvapením potom byl „dodatek k českému vydání“ od samotného autora. Tento dodatek končí poslední větou k předmluvě knihy vydané roku 1983 „Češi v Austrálii“, jejímž autorem je Dr. Michael Cigler.

„Je to cenný doklad o lidech, jejichž různorodé role v australském životě dosud nebyly plně doceněny“.

Svůj dodatek k českému překladu knihy začíná autor touto informací:

„Mezi britskými trestanci deportovanými do Austrálie byl přinejmenším jeden Čech. Mark Blucher, narozený v Čechách; žil v anglickém městě Nottingham, kde byl odsouzen za krádež krajky. Do Sydney se dostal na trestanecké lodi roku 1830, odpykal si svůj trest a zemřel v roce 1847.“

Ale autorův dodatek nekončí jenom tímto trestancem:

„První muž českého původu, který vešel v Austrálii ve známost, byl Dr. John Lhotský. Narodil se ve Lvově českým rodičům, dva roky studoval lékařství na pražské univerzitě a v roce 1832 emigroval do Sydney, kde se stal přírodovědcem a cestovatelem. Dva roky nato byla z jeho iniciativy vůbec poprvé zapsána a posléze upravena pro zpěv a klavír hudba původních obyvatel. Text a melodie byly vydány pod názvem: „Píseň žen z kmene Menero, poblíže Australských Alp“. Kmen Méně-ro či Monero žil tehdy nedaleko míst, kde bylo později postaveno hlavní město Canberra“.

Potom následují jména nám již známějších Čechů, jako Egona Ervína Kische, Eduarda Borovanského, rodáka z Přerova, vlastním jménem Skřeček, zakladatele australského baletu. Dnes v Austrálii žijí jeho potomci, hudebník Jiří Neradilek a jeho rodina.

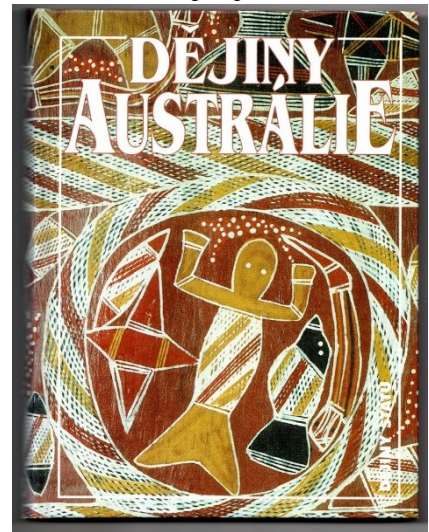
„Jen málokdo tak ovlivnil kulturní život v Austrálii jako český tanečník Eduard Borovanský...“

Poprvé vystupoval v Austrálii se slavnou ruskou primabalerínou Annou Pavlovou, znovu sem přijel v roce 1938, a když se dozvěděl o Hitlerově puči v Rakousku, rozhodl se, že bude žít v Melbourne. Australská baletní společnost Borovanského slavila příštích dvacet let (Borovanský zemřel v roce 1959) velké úspěchy a stala se základem pozdějšího státního baletního souboru“.

Dále autor píše:

„Jedno z hlavních australských středisek lyžařského sportu, Thredbo, bylo založeno v roce 1957 převážně českými přistěhovalci.“

Zde ovšem chybí jméno Antonína Šponara. V roce 1957 otevřeli s manželkou v Thredbu „The Lodge“, první lyžařské středisko. Antonín Šponar napsal knihu „Snow in Australia? – That’s news to me!“ Chcete-li vědět o Antonínu Šponarovi více, najdete všechny zajímavé informace v této knize.

„První tasmánskou továrnu na sýry Laktos založil rovněž Čech...“

Ano, to docela jistě, byl to Milan Vyhnálek. A dodnes Australanům chutnají tasmánské sýry, ale bohužel Milan Vyhnálek zemřel minulý rok v České republice. Většina českých emigrantů jistě zná jeho knihu „Kde je tráva zelenější“; tam je opět napsáno téměř vše, ale ne všechno. Milan Vyhnálek obdržel za svůj přínos Austrálii „Order of Australia“, „Order of British Empire“ a „Award of Excellence“.

Jistě mnozí Češi v doslovu autora chybí a je jich ještě dost, třeba Rudolf Pekárek, zakladatel pražského FOK, který se po emigraci do Austrálie stal hlavním dirigentem symfonického orchestru v Queenslandu, a řídil jej až do roku 1967.

Mezi dalšími Čechy, kteří Austrálii přinesli něco nového, je i akademický sochař Vladimír Tichý. Jeho výtvarná díla jsou na mnohých místech Austrálie.

Nemohu nepřidat vynálezce Františka Popovského, který bohužel zemřel v dubnu tohoto roku.

Nicméně, alespoň jsem mohla dodat některá jména; **doufám, že mě ještě někdo doplní.**

Hlavní překvapení pro mne je ale v tom, že autor knihy, tento Australan, Prof. Blainey, přece jenom o Češích v Austrálii něco ví. Je nás v porovnání s jinými národnostními menšinami opravdu málo, ale přinesli jsme zemi, která nám ochotně otevřela své dveře, když jsme to nejvíce potřebovali, v tom porovnání dosti pozitivního.

Po dodatku autora je ještě přidán dodatek Dr. Josefa Brinkeho.

Jsem moc ráda, že tuto knihu v naší domácí knihovně máme.

Gottland

Recenze knihy Mariusze Szczygiela

Bořek Šindler

Nedávejte se odradit tou přesmyčkou „Szc“. Šest souhlásek v jednom slově! Poláci se, bohužel, nedokázali přiklonit k Husovu zavedení nabodeniček a podnes setrvávají v kouzelném bludišti přesmyček. Przesmyczky neprzesmyczky – kniha je to ale věru dobrá. Dobrá? Výborná je to kniha. Vynikající, a hlavně pro nás Čechy velmi poučná. Jakoby nám dovedně nastavovala, pohledem nečeského autora, byt se vši diskrecí a s příkladnou dovedností, zrcadlo sebepoznávání. Protože se polský autor zabývá i záhadným českým výrazem „kafkárna“, jakoby jeho nevtíravý a umný rozbor poodkrýval zároveň i několik cípků složitosti naší české národní podstaty, našeho českého nazírání. Musím přiznat, a rád přiznávám, že dokud mi tuto knihu nevěnovala moje pražská neteř, neměl jsem o existenci tohoto polského autora vůbec ani tušení, natož o této jeho knize o Češích. Je to hanba, protože je to dílo v Evropě zřejmě dost známé a do několika jazyků přeložené.

Dočtete se v ní o lecčem, o tom buďte ujištěni, a při čtení vám možná začne pozvolna svítat, že vlastně ten polský hloubal ve svých pohledech na osudy některých významných Čechů naší doby nemilosrdně, byt s jemným uměním pravého umělce, pitvá českou duši. Třeba v kapitole o Karlu Gottovi – Gottland! – rozprádá problematiku vynikajícího zpěváka, jenž byl neustále nucen řešit problémy svých slavných zájezdů po Evropě s nutnou úlitbou bolševickým vládcům Hradčan. Dočítáme se i o nezáviděníhodných osudech Marty Kubišové, jakož i o šťastnějším osudu režimu přijatelné a s veškerými poctami režimem přijímané Heleny Vondráčkové. Také třeba o tom, jak a proč bylo několik set československých umělců donuceno v Národním divadle v Praze podepsáním anticharty veřejně odsoudit Chartu 77, jejíž text jim nebylo však ani dovoleno vůbec poznat. Karel Gott, podtrhuje autor, byl tehdy nucen veřejně přečíst text příkrého odsouzení Charty. Tedy divadlo v divadle, kafkárna non plus ultra. Kafkárna specificky česká – to zde dovozují jen já. – Mimochodem – Gottland s jedním „t“ je ostrov jižního Švédska v Baltickém moři; Gottland s dvěma „tt“ je otcina zpěváka Karla. Třeba i jakoby sama dílna té kafkárny, těch kafkáren a švejkovin.

Kapitolu o osudech hereček Lídy Baarové a její mladší sestry Zorky Janů nelze nepročítat s napětím, a právětak napínavé je dočítat se z pera Szczygielova jeho podání o vandrování po válce režimem zavržené Adiny Mandlové. Pro téma úvodní kapitoly knihy si autor vybral osudy rodiny moravských „přístípkářů“ – Baťů. V těch

osudech cítíme prosvítat spíše opravdovou českou práci a kafeárnu bychom tam ale nenašli, nebo dopídili se jí opravdu jen s drobnohledem. Leč i tento pohled polského autora na české dějiště kolem Zlína je nadmíru zajímavý a poučný. Příběhu rodiny Baťů a rozvoji obuvnictví v naší zemi je věnováno v této knize velmi mnoho místa...

Zcela originální pohled do duše jedné z autorem vybraných českých postav je obsah kapitoly nazvané Lovce tragédií, pojednávají o neuvěřitelných proměnách Eduarda Kirchbergera alias Karla Fabiána, který dokázal proplovat všemi režimy od první republiky přes německou okupaci dál a dál. Ten se prý usmíval jen se sevřenými rty. Proč? Vyrazilo mu je totiž Gestapo, a odseděl si v německém vězení několik let. To nikomu ale neprozrazoval, protože nechtěl prozradit, že při výsleších zradil několik přátel. Tento příběh zručného romanopisce všech žánrů není sice označen jako kafeárna, ale čtenář si domyslí své...

Co do té kafeárny, v jedné z kapitol je nám prozrazeno, že autor se v Praze nesetkal s nikým, kdo by byl o Franzi Kafkovi nějak skutečně podrobně, nebo alespoň slušně informován. O Kafkovi se tam prý ví, většinou nikdo ale nic z jeho děl nikdy nečetl, respektive nebyl schopen žádné z jeho děl ani dočíst. Jako třeba Kafkův Proces. Je nicméně všeobecně známo, a Pražané vědí, že byl Kafka Pražák, a že je ve světě literatury dnes velice populární. Ale kafeárna? Definovat kafeárnu? Tomu se prý v Praze všichni dovedli obratně vyhnout. I to samo o sobě, zdá se, vypadá na dokonalou českou švejkokafeárnu. – Poslední kapitola knihy se jakémukoli druhu vyhýbá úmyslně a důsledně. Australským čtenářům možná zalahodí, že to je kapitola o Jaroslavě Mozerové – a to přece kdysi byla velmi prominentní československá velvyslankyně v Canbere. Byla to ovšem také, a snad i především, umělkyně a plastická chirurgka, a hlavně jako takovou ji autor čtenářům ve své knize představuje. V téže kapitole se mu podařilo zachytit i několik záběrů o Věře Chytilové, tvůrkyni vynikajících českých filmů a přítelkyni Jaroslavy Mozerové.

Pozornost autora zřejmě upoutal neslavně dramatický osud obrovitého sousoší vybudovaného v Praze na počest největšího bolševika všech dob a časů, neomylného maršála Stalina. Tato gigantická socha byla postavena přímo na pokraji Letenských sadů tak, aby vévodila celému městu. Byl to bezpochyby nejkolosalnější a nejodpornější projev patolizalství evropských satrapů vůči kremelským vládcům vůbec na světě, a čeští, českoslovenští nohsledové sovětských vládařů se zpočátku mohli pyšnit touto velesochou jako nejpilnější zbožňovatelé nejgeniálnějšího vojevůdce a filosofa všech věků, nejtatičkovatějšího tatička a dobrodince všech národů naší planety. Co čert ale nechtěl, Nikita Chruščov pak najednou zčista jasně vyrukoval s kritikou onoho bolševického světce. To se zprvu v Československu tajilo – leč nic naplat, Stalin musel být přece jen zatracen a gigantické sousoší muselo zmizet. Jak ale na to? A hlavně kdy na to? Došlo k tomu v noci velice hlučným odstřelem, několika odstřely – k posměchu všech. Mariusz Szczygiel o tom píše dost podrobně, sice velice taktně, ale není pochyb, že průběh této neblahé kapitoly české historie pokládá za jeden z příznačných povahových rysů obyvatel Gottlandu... Kniha se nijak význačně nedotýká pohnutých českých dějin v uplynulých staletích – tak výrazně odlišných od dějin autorovy rodné země.

Dovolím si pochybovat, že bude mnoho těch, kdo tuto vzácnou knihu polského autora přeloženou do několika evropských jazyků chovají ve své knihovně. Byla pozásluze oceněna význačnými literárními cenami nejen v Polsku, leč i jinde v Evropě, a je to dílo bezpochyby vynikající a napsané s vybraným a naprosto nevšedním porozuměním hloubky českého dějiště. Do češtiny byla přeložena Helenou Stachovou a vydána v roce 2007 nakladatelstvím Dokořán. Fajnšmekrům literatury ji rozhodně doporučuji; určitě se pobaví a jistě nebudou litovat.

HISTORIE: Smutné výročí selhání lékařů

neviditelnypes.lidovky.cz 3. 10. 14 *Tomáš Vodvářka*

1. září to bylo přesně 75 let od jednoho z nejhorších selhání lékařů jako stavovské skupiny. Toto výročí by mělo zůstat ponaučením pro další generace.

Otcové zakladatelé lékařského stavu považovali již v dávných dobách za nutné vymezit mantinely činnosti svých členů ve smyslu kam až může lékař zajít a kam rozhodně už ne. Nejznámější je Hippokratova přísaha, stará zhruba 2500 let. I když její

znění je v dnešní době již překonáno (obsahuje zákaz vyhnání plodu těhotné ženy, pohlavní styk s otroky či podpora svého učitele v jeho stáří) je její význam v mnoha bodech stále universální. V pozdější době byla v platnosti přísaha Asafova (zhruba 6. století po Kristu), či modlitba Maimonidova, kterou sepsal německý lékař Hertz v 19. století n. l. Po II. sv. válce vznikla tzv. ženevská deklarace lékařů, která však byla spíše reakcí na zneužití lékařské činnosti v období let 1939-1945.

S nástupem nacionálního socialismu v Německu se objevuje pod vlivem „díla“ Adolfa Hitlera Mein Kampf snaha o definici jedné lidské rasy – árijské – jako nadřazené všem ostatním. Ostatní rasy jsou v tomto srovnání brány jako méněcenné (což se týkalo zejména židovského a cikánského etnika). Hitler si byl současně vědom, že i v německém národě mezi árijci jsou lidé, kteří – eufemicky řečeno – kazí onen ideál nadčlověka. K nápravě této skutečnosti pomohli Hitlerovi mnozí lékaři a to jak aktivně, tak i pasivně tím, že vzdor svému etickému základu a profesním i lidským zkušenostem nekladli zruďným teoriím žádný odpor.

MUDr. Fritz Lenz byl hlavním představitelem říšského programu tzv. „rasové hygieny“. Vycházel z prací Francise Galtona, který jako první použil termín „eugenika“ (tedy snaha o vyčištění lidského genofondu od vadných genů). Jako základ byly vzaty i některé poznatky z prací moravského rodáka Georga Mendela, nicméně bylo opakovaně prokázáno, že eugenika na rozdíl od jeho prací nestojí na žádném vědeckém základě. Je málo známým faktem, že s eugenikou začali lékaři v USA, kdy byli sterilizováni „geneticky podřadní“ jedinci či vyšinutí zločinci (v USA však každý zákrok řešil soud a bylo možné odvolání).

Rasová očista začala již v roce 1933 pod vedením ministra vnitra W. Fricka. Do programu byli zařazeni lidé slabomyslní, s vrozenými tělesnými vadami, lidé s vrozenou slepotou a hluchotou, lidé trpící epilepsií, schizofrenií, některými neurodegenerativními nemocemi a dokonce i dědičným alkoholismem. Každý jedinec byl posuzován trojčlennou komisí (dva lékaři a okresní soudce) a to bez toho, aby jmenovaného viděli. Odhaduje se, že v rámci tohoto programu bylo sterilizováno zhruba 400.000 osob.

Sterilizace však byla pouhou ouverturou k dalšímu kroku, který představoval fyzickou likvidaci lidských bytostí, u nichž bylo určeno, že jejich život je vlastně jen trpným přežíváním a smrt je pro ně vysvobozením. V rámci tohoto programu došlo doslova k „nacistifikaci“ medicíny. Základní postuláty zveřejnili dva významní činitelé té doby Karl Binding (profesor práva v Lipsku) a Alfred Hoche (profesor psychiatrie ve Freiburgu). Ve svém díle „Povolení zničit život nehodný života“ (vydání již v roce 1920!) definovali právní postavení lékaře v procesu ukončení života tzv. „balast-existenzen“; vyvazovali lékaře z odpovědnosti za likvidaci těchto osob s indoktrinací myšlenky, že smrt těchto lidí již vlastně nastala. Zdůraznili kupříkladu i ekonomické hledisko a porovnali, kolik novomanželských půjček by bylo možné vyplatit, pokud by se společnost nemusela starat o uvedené nemocné. Lékařské fakulty zkracovaly dobu studia, kladly důraz na genetické a rasové poznatky a postulovaly lékaře jako „biologické vojáky“.

V roce 1938 postuloval kongres německých psychiatrů závěr, že problém duševně nemocných je řešitelný jejich eliminací. Tentýž rok zhruba 1.000 německých lékařů prohlásilo věrnost Adolfu Hitlerovi a souhlasilo s programem eugeniky (kupříkladu i známý filosof Martin Heidegger či berlínský chirurg Ferdinand Sauerbruch).

Euthanasie byla zahájena u dětí do 3 let věku. Každý pediatr i porodní asistentka byli povinni ohlásit narození nemocného dítěte či přítomnost tělesné vady na okresní úřad, kde opět trojčlenná komise rozhodla o bytí a nebytí. Pokud bylo rozhodnuto o „léčbě“ (v německém pydepe to znamenalo smrt), byly děti rodičům odebrány a svázeny do zhruba 30 center, kde byly usmrceny buď injekcí, nebo vyhladověním. Na této likvidaci se podíleli i poměrně významní pediatri a profesori dětského lékařství osobně.

O euthanasii dospělých bylo rozhodnuto dne 1. 9. 1939 a to samotným Adolfem Hitlerem, který jako šéfa této „operace“ určil svého osobního lékaře MUDr. Karla Brandta. K likvidaci byly určeny 4 skupiny lidí (pacienti, kteří byli v ústavech více jak 5 let, duševně nemocní trestanci, pacienti s jinou než německou krví a práce neschopní jedinci).

V centrech, kam byli tito nemocní sváženi, byli s německou důkladností prohlédnuti a poté byli během krátké doby usmrceni oxidem uhelnatým nebo smrtící injekcí. Příbuzní dostávali zprávy o úmrtí na selhání srdeční činnosti či sepse. Odhady takto zabitých jedinců se podstatně liší, nejstřízlivější jsou okolo 75.000 lidí, horní odhady hovoří o počtu 250.000.

Ojedinelé protesty spíše zanikly v celkovém nadšení z úspěšného tažení Evropou v letech 1940 a 1941. Mezi protestujícími byl význačný filosof Carl Bonhoffer či neurolog Hans Creutzfeld.

V německé společnosti však postupně narůstala vůči těmto praktikám nevěle a podezření. I přes snahu o utajení občanům neuniklo, že u „center péče“ se tu a tam objevují transporty nemocných lidí a v krátké době na to pracují blízká krematoria dnem i nocí. Rovněž příbuzní nemocných nebyli spokojeni s vysvětlením, že jejich blízcí tak náhle zmirají na celkové selhání organismu, když pár dní předtím byli fyzicky naprosto v pořádku. Rovněž se stávalo, že se do uvedeného „programu“ dostávali i těžce zranění vojáci z fronty.

Celé běsnění utichlo až po odvážném projevu münsterského katolického biskupa von Galena v srpnu 1941, kdy veřejně a poté pastýřským listem popsal celý mechanismus zabíjení lidí a vyslovil důrazný protest proti praktikám, které odporují Boží vůli. Nacisté nebyli schopni toto prohlášení negovat a jeho protagonistu umlčet. Celý „program“ byl oficiálně ukončen, avšak v menší míře v tichosti pokračoval až do konce 2. sv. války.

V procesu s nacistickými lékaři v Norimberku v roce 1948 (kde bylo souzeno pouhých 27 a trest smrti dostalo jen 5 z nich), byly popsány všechny praktiky násilného zabíjení i mechanismus, který vedl celou řadu slušných a pracovitých lékařů k tomu, že se stali jeho ochotnými pomocníky.

Popsaná událost svědčí o tragickém selhání lékařů jako profesní skupiny. Je dokladem, že i u vzdělaných a životně zkušených lidí mnohdy s dlouhou lékařskou praxí, může dojít vlivem totalitní ideologie k rychlému „převrácení“ některých staletými prověřených hodnot, které jsou nahrazeny snahou získat pocit moci, pýchy a nadřazenosti nad těmi, kteří jsou jim svěřeni do péče.

BLÍZKÝ VÝCHOD: Zázrak v Rijádu

Stejskal.estranky.cz 12. 9. 14 *Lubomír Stejskal*

Jeho jméno neznáme. Víme, že jde o Brita, který žije v Saúdské Arábii. Konvertoval k islámu, vzal si Saúdku – a nedávno se stal cílem útoku tamní náboženské policie.

Už samo označení náboženská policie, přesněji Komise pro podporu ctnosti a prevenci neřesti, zní uším občana civilizovaného světa jednadvacátého století jako z jiné planety. Představa, že po městě mohou chodit uniformovaní „strážci morálky“ a obtěžovat nevinné občany například kvůli tomu, že jsou nevhodně ustrojeni, zní jako špatný vtíp.

Přesto to tak v Saúdské Arábii funguje a je s tím spojena spousta obtížně uvěřitelných excesů. Nejděsivější je z roku 2002. Studentkám v Mekce nebylo umožněno opustit hořící dívčí školu, protože nebyly správně po muslimsku oděny a neměly mužský doprovod (s nímž jedině se mohou vyskytovat na veřejnosti). Výsledek této podoby muslimského fanatismu je děsivý: 15 dívek zemřelo, 50 bylo zraněno. Nestalo se však nic – kromě kritických slov, která zněla zejména v zahraničí. Jak by také mohlo, když policie jednala v souladu se zákonem. Že to byla zvrácenost jsoucí v rozporu se všemi normami platnými v civilizovaném světě i se zdravým rozumem? Byla – a co? Jednání úřady v monarchii netrápí, pokud je v souladu s učením Proroka.

O dalším excesu přinesla blízkovýchodní média informace před několika dny. Na zmíněného Brita a jeho manželku se vrhla před jedním supermarketem v Rijádu náboženská policie. Na internetu koluje miniklíp (asi desetisekundový) tohoto incidentu.

Důvod napadení občana? Všudypřítomná náboženská policie si všimla, že Brit platil v supermarketu u pokladny určené pouze ženám.

Zde malá odbočka. Byla-li kdysi JAR rozdělena na zóny „pro bílé“, „pro černé“ a „pro barevné“, vysloužila si za to nejen mezinárodní pohrdání a oficiální odsouzení, ale také nekompromisní sankce a bojkot. To vše kvůli politice apartheidu. Když se v roce 1983 Ivan Lendl zúčastnil exhibičního turnaje v JAR, byl považován za vyvrhele.

Saúdská Arábie provádí systematicky genderový apartheid – a po nějakých sankcích či bojkotu tamní ropy (pokus o vtip) ani vidu, ani slechu.

Ale zpět k našemu příběhu. Brit sice platil u kasy “for women only”, ale protože se tak dělo v přítomnosti jeho manželky, podle agenturních zpráv neporušil ona bizarní pravidla. To pouze fanatici z náboženské policie, patrně frustrováni tím, že mají málo obětí, se chovali jako posedlí. Konečně měli důvod k zásahu.

Incident se dostal na veřejnost – a pak se stal malý zázrak. Náboženská policie se britskému rezidentovi a jeho ženě omluvila. Přiznala, že patrola porušila instrukce a celou věc sama eskalovala. Konstatovala, že hlídka nebyla oprávněna zpochybňovat právo muže platit u ženské pokladny, zejména poté, co bylo jasné, že ho doprovází manželka. Slo prý ale o izolovaný incident.

Čtyři policisté, kteří se do ataku zapojili, neminul „trest“. Už nebudou pracovat v terénu a nahánět „hříšníky“ (spíše „hříšnice“), ale byli přesunuti na administrativní práci do oblastí mimo metropoli.

Vlk se nažral, ovce zůstala netknuta.

Pozitivní na celé věci je to, co můžeme vnímat jako něco velmi vzácného – omluvu saúdské náboženské policie. (Kdo se něčím takovým může pochlubit?)

Přesto by neměla zaniknout obludnost, absurdnost a nepřijatelnost pravidla, kvůli němuž k onomu excesu vůbec došlo. Obludnost, absurdnost a nepřijatelnost genderového apartheidu zavedeného ve jménu Alláha.

Ne, něco takového ve svobodném světě opravdu nechceme.

Nemocnice na Homolce nehospodárně utratila 3,4 miliardy

Pražská Nemocnice na Homolce nehospodárně, neefektivně a neprůkazně utratila 3,4 miliardy korun. Kromě toho téměř 354 milionů korun vydala neoprávněně. Uvádí to zpráva ministerstva zdravotnictví určená poslancům, kterou ministerstvo vypracovalo na základě výsledků auditu v nemocnici. ČTK má zprávu k dispozici. Deník Mladá fronta Dnes v červnu s odvoláním na ministerský audit uvedl, že nemocnice přišla podezřelými transakcemi o 300 milionů korun. Tehdejší ředitel nemocnice Michal Šetlík ale označil zprávu auditorů za účelově zaměřenou a její výsledky za nesmyslné a neadekvátní. Ministerstvo nicméně v polovině září všechny námítky nemocnice vůči výsledkům kontroly zamítlo. Podle auditorů porušila nemocnice celkem 13 zákonů včetně trestního zákoníku.

Český kalendář 2015

Tradiční ročenka plná zajímavého čtení na téma česká historie, výročí roku 2014, významné osobnosti, česká příroda, poezie, povídky, písničky, křížovky, úryvky ze zajímavých knížek, aj.

Vhodný dárek pod stromeček i jako podpora při výuce českého jazyka a reálií v kurzech češtiny pro Čechy v zahraničí apod. Vydáváme již od roku 1996.

Brožovaná publikace, cena v ČR 149 Kč + poštovné 21 Kč, v Evropě 15 EUR a v zámoří 15 USD i s poštovným.

Platit je možno na účet 110 103 4001/5500, složenkou nebo u našich zástupců v zahraničí. Rádi Vás s nimi spojíme, když nám napíšete.

Objednávejte na: cesky-dialog@seznam.cz nebo tel.: +420 739 091 057

Senátor Lebeda za ČSSD: Islám přináší krutosti, vraždění i znásilňování a pohltí Evropu. Čekáme na podříznutí jako hloupé ovce

27. 8. 2014

Senátor za ČSSD Pavel Lebeda říká, že podstatou samotného islámu jako takového jsou krutosti, vraždění a znásilňování. Pohlcení Evropy islámem je podle něho nezvratným faktem. My bychom měli být na pozoru před volným pohybem osob a imigrací, aby nás nepostihl osud západoevropských států. Zdegenerovaná euroamerická civilizace podle něho jako hloupá ovce čeká na svoje podříznutí. Jako americký novinář Foley.

Jak se díváte na fenomén takzvaného multikulturalismu a masové imigrace do Evropy? Nemůže to být pro Evropu hrozba v tom smyslu, že přijde o svůj civilizační, kulturní či společenskoprávní a politický charakter?

Sebevražedná pseudohumanistická ideologie multikulturalismu se ukázala jako falešná karta, kterou už nehrají ani fundamentalističtí lidskoprávníci. To je smutná záležitost mnohých velkých zemí, které měly donedávna otevřené dveře imigraci. Nyní toho trpce litují. Francouzi, kteří opouštěli Alžír a další kolonie, řekli obyvatelům kolonií: „Vy jste Francouzi“, a tak tam tedy nyní mají miliony „Francouzů“, kteří vyznávají islám a jsou kulturně někde jinde. Pět milionů muslimů je v Německu. Historie nás poučila, že všechny ty velké staré civilizace padly a staly se obětí různých barbarů typu Hunů, Tatarů, Mongolů, Osmanů, Arabů a různých primitivních kmenů. Evropě to nyní hrozí také.

Ano?

V Radě Evropy jsme vyzýváni, abychom přijímali imigranty a abychom jim zajistili právní a zdravotní služby, bydlení, otevřeli trh práce a bůhví co ještě. Loni jen přes Středozemní moře připlulo přes 40 tisíc ilegálů, většinou ekonomických, letos jen za půl roku je to přes 60 tisíc. Ale kde je ta hranice? Až jich budou statisíce, miliony? Všichni chtějí za lepším. Když se sem dostane jeden, tak za ním jde celá rodina. Jak říkal kolega exposlanec Chaloupka: jde za ním celá rodina, celé „pueblo“. I kozy, co tam pasou, si vezmou s sebou do Německa nebo do Francie. Byl bych rád, aby moje děti a aspoň i vnoučata ještě žily v Evropě, která je Evropou. Islamizace Evropy je rychle a nemilosrdně progredující nevratný děj a začíná nabírat poměrně agresivní formu. Belgický islamista řekl, že komu se nelíbí islám, ať se z Belgie odstěhuje.

Anglický delegát v Radě Evropy mluvil o tom, jak se máme o ty imigranty starat, že mají svá práva a my jim máme zajistit všestrannou péči, a když se nějaký nelegální imigrant při přeplouvání Středozemního moře náhodou utopí, tak že máme hnát Evropu k zodpovědnosti a sypat si popel na hlavu... Samozřejmě, že je tragédie, když se někdo utopí, ale jsou to ilegální ekonomičtí imigranti, o kterých vůbec nevíme.

Proč bychom si měli celé popelářské auto vysypat na hlavu kvůli tomu, že se jich stovky nacpou na nějaký prám, plavou přes moře a potopí se? Leda, že bychom si pro ně kvůli jejich bezpečnosti rovnou jezdili. Převaděčství je výhodný byznys a mnohdy to dělají třeba i rybáři, kteří, když je policie kontroluje, tak tvrdí, že zachránili trosečníky a ještě za to požadují odměnu. Zejména Itálie se s tím potýká. Je smutné, že bylo přijato opatření, že když bude nějaká země zahlcena migranty, tak je možno je v rámci Evropské unie redistribuovat po zemích EU. My si zatím můžeme mnout ruce, že nejsme cílová země, ale to je krátkozraké a za chvíli to pocítíme také.

Není pro nás nebezpečí, když jsme v EU, že jsou otevřené hranice? Když se podíváme na to, jaká je demografická struktura v západoevropských zemích, kdy v některých státech pomalu polovina novorozenců má jméno Mohamed. Zatím tam muslimové tvoří třeba „jenom“ deset procent populace, ale tvoří mnohdy polovinu novorozenců, což ukazuje trend, jaké bude složení populace v těchto státech za pár let. Není tedy Schengen, volný pohyb osob a ta redistribuce imigrantů v rámci EU hrozbou pro naši zemi? Neměla by si Česká republika, která tento problém zatím tak velký nemá, hranice hlídat? Snažit si vyjednat nějaké výjimky či v krajním případě v Evropské unii nebýt? Domluvit se třeba se státy, který tento problém nemají, například v rámci Visegrádu či zemí bývalého východního bloku, a vytvořit si zde jakousi Novou Evropu jako alternativu islamizované západní Evropě? Není v tomto smyslu pro nás EU hrozbou, když masovou imigraci, politickou korektnost a multikulturalismus podporuje a hlásá?

Hlásá, ale už se v tichosti opouští. I státy, které byly donedávna velice otevřené, jako třeba skandinávské, už toho trpce litují. Já jsem letěl z Osla a v tom letadle cestovaly tři „burky“ – těžko říct, co za tím bylo schováno – a kolem těch „burek“ běhalo nějakých jejich devět dětí. Všichni měli pas Norského království. Oni toho už také litují...

Jestli už není pozdě...

Už je pozdě. Jenom přes moře proudí desetitisíce lidí, další v kontejnerech, kamionech, přes zelenou hranici Turecka s Bulharskem a Řeckem.

Plus započítejme jejich větší porodnost...

Ta jejich porodnost je něco podobného jako u romské populace u nás. Ta porodnost je obrovská a přecísli nás. Problematiku imigrace jsme projednávali na zahraničním výboru a s uspokojením jsem zjistil, že naše Ministerstvo vnitra má v tomto směru velice střízlivou politiku, se kterou musím souhlasit. Bezbřehá otevřenost tam určitě není a máme docela přísné regule, než nějaký imigrant dostane například jenom trvalý pobyt. Jsou tam dlouhé lhůty a imigrant musí leccos splnit. Ta procedura je zaplatit pánbůh docela přísná. Ale jestli se ubráníme a jak dlouho, to je otázka.

Jestli to není důvod, abychom kontrolovali hranice našeho státu a oddělovali se od států EU, které budou islamizované. Když nějaký muslim získá občanství či trvalý pobyt ve Francii, může se k nám dostat přes hranice a přesídlit volně k nám. Ve sněmovně byl přijat zákon, že kdo má občanství EU, může brát u nás sociální dávky...

Ano, po třech měsících dostane dávky. Protože například u nás jsou větší dávky než na Slovensku, tak k nám jdou Romové ze Slovenska, kteří zaplňují ubytovny. Což je díky státním příspěvkům na bydlení obrovský byznys. V Kolíně je rodina, která vlastní obrovskou prvorepublikovou vilu, ale odstěhovala se do paneláku, udělala si z vily ubytovnu a „rejžuje“ peníze od státu. I renomovaný kolínský právník se neštítí mít ubytovnu, protože to vydělává velké peníze. A frekventovaná otázka: „A kam půjdou, když se přestanou státem tolik platit ty ubytovny?“ Odpověď je jednoduchá: „Půjdou tam, odkud přišli.“ Nespadli přece ani ze stromu, ani z nebe.

Byl jsem v minulém volebním období členem bytové komise při městském úřadu a několikrát se stalo, že jsme přidělili byt v panelovém domě zdánlivě bezproblémovým Romům do vchodu obývaného většinou populací. V tom bytě bylo během 14 dnů pětadvacet lidí, začali bydlet i na schodech, tam kouřili, jejich děti tam běhaly a křičely. Do půl roku všichni ostatní obyvatelé na bytové komisi žádali o takzvané odbydlení. Chtěli se přestěhovat jinam. Je to hezké integrovat Romy tak, že je zamícháme do většinové společnosti, ale proč by to mělo být na úkor většinové

populace? Já se těm obyvatelům nedivím. Já bych také nepřizpůsobivé nechtěl za sousedy. Známe jejich nechť k občanskému soužití, vandalismus, kriminalitu. Jak vypadají byty potom, co je užívali? To jsou pak vybydlená a zdevastovaná celá sídliště. A to nás, daňově poplatníky, také stojí strašné peníze.

To jste hovořil o našich Romech či Romech příšlých ze Slovenska, ale když se vrátíme k imigrantům původem mimoevropským, nebylo by řešením dohodnout se se státy, které by vyžadovaly po imigrantech asimilaci a přizpůsobení se našim hodnotám a které by zastavily masovou imigraci, tak že bychom mohli mít s nimi volný pohyb osob? Ale se státy, kde je liberální imigrační politika a které jsou silně islamizované, tak s nimi bychom neměli společný režim volného pohybu osob? Evropská myšlenka je jedna věc, ale až tu bude jednou právo šaría...

K nějakým podobným řešením s redukcí imigrace a volného pohybu osob dříve nebo později bude muset dojít, asi i přes odpor nekritických a zaslepených lidskoprávníků. Některé ideály se ukázaly jako fantasmagorie. Nechci čekat, až se bude někdo snažit ukamenovat vnučku jenom proto, že se líbala s kamarádem v metru...

To možná Óda na radost přestane, když EU takto podporuje multikulturalismus...

Ten volný pohyb osob má svá úskalí. Když opět dám příklad u svých oblíbených Romů, tak když se dali na pochod z Balkánu, tak byla některá italská města jimi fakticky obklíčena. Francouzi deportovali cikány zpátky. Vloni v prosinci jsem byl v Ženevě. Slavilo se 200 let od dobytí Ženevy českým generálem Ferdinandem, hrabětem z Bubna a Litic, který velel v rakouské armádě a v roce 1813 osvobodil Ženevu od napoleonské Francie. My jsme tam byl pozváni ze Senátu a byla tam i poslední hraběnka z Bubna a Litic. Po Ženevě nás provázal představitel české komunity, pan Novotný. Ten mi říkal, že donedávna Ženeva byla otevřené přátelské bezpečné město. Ale že do Ženevy přitáhlo několik set balkánských cikánů a město je zcela paralyzované. A Švýcaři se bojí pustit děti na ulici. Cikánské děti kradou v obchodáčkách, kde dosud byla jen slabá bezpečnostní opatření, jako straky. A to jsou důsledky toho volného pohybu osob. Velká Británie se začíná stavět proti volnému pohybu osob. Tím se zabrání tomu, že se tam objeví kočující skupina, která se začne živit kriminalitou, obtěžuje normální lidi, krade, přepadává.

Jestli bychom se neměli poučit, bránit si své hranice a nedopustit to, aby nám hořela auta jako na předměstích francouzských měst...

Někteří zase říkají, že bez imigrace vymřeme. Ale je imigrace a imigrace. Je důležité si stanovit nějaké kvóty přistěhovalců, jaké je možné absorbovat a stanovit si pravidla bez ohledu na nějaké z řetězu utržené lidskoprávníky, jak je vidím ve Štásburku v Radě Evropy, a říci: „Tyhle tady nechceme a tyhle tu chceme za těchto a těchto podmínek.“ Ne, že budou pořád vytahovat „lidská práva“.

My přece ale také máme lidská práva. Lidská práva snad mají i původní obyvatelé svých zemí...

Kupodivu se hájí lidská práva menšin, často problémových, nikoli práva většiny. A menšinová práva se často uplatňují na úkor většiny lidí, kteří pracují a respektují zákony.

My nemáme právo žít v zemi svých předků podle způsobu svých předků? Podle toho, jak jsme naši civilizaci budovali tisíce let?

Ti, kteří dodržují tradice, zvyky této země, pracují a považují to za normální a platí daně, tak jejich práva mají kupodivu menší váhu než práva nějaké menšiny, která se chová v rozporu s jakýmikoli pravidly a tradicemi, zákony.

Často se říká, že nebezpečím je radikální islám, ne samotný islám. Miloš Zeman ale několikrát řekl, že násilí a řada pro nás nepřijatelných věcí jsou zakódovány v islámu jako takovém. V Koránu, hadisech, právu šaría. Tyto věci jsou běžné v islámských zemích a nedělají je jenom nějakí teroristé z Al-Káidy. Je to tam běžná zákonná praxe...

Ano. Naprostá většina veršů Koránu je nenávistná. Existuje velký a malý džihád. Upřednostňuje se ten malý džihád, tedy šíření víry skutkem či bojem. Bohužel musím říct, že je to nenávistná a agresivní ideologie. Civilizované až poněkud zdege-

nerované civilizace se neumí bránit. Jako se neubráníl Řím i další, tak se bojím, že se neubráníme ani my. Bojím se, že nás pohltní. Možná ne vojensky...

Jak říkal Kaddáfí, dělohami muslimských žen...

Ano. Ještě mám jeden zajímavý zážitek. Navštívil jsem mnoho muslimských zemí. Navštívili jsme vždy naše velvyslanectví. Na všech jsem viděl tam provdané Češky, které prosily velvyslance, aby je odtamtud dostal, že to tam už nevydrží. Byly to často vysokoškolačky, které se tam provdaly a pak byly nešťastné. Zjistily, že poté, co porodí dítě, budou míň než hadr na podlahu. Ony tam jdou s tím, že vědí, že islám ženám nepřeje, ale myslí si, že zrovna ten jejich manžel je ochrání a bude se chovat jinak, protože je už civilizován Evropou. Ale přijedou tam a zjistí pak skutečný stav věcí. A ti velvyslanci jim vždy říkali: „Jo, dámy, informací jste měly dost. Já vám pomoci ani nemůžu.“ Bylo mi jich líto. Ti muslimové se také často dostanou sňatkem do Evropy nejsnáze. Děje se, že si to i kupují. Radový Egyptan čeká na vízum do Evropy osmnáct let. Když obloudí českou turistku, že si ji vezme, tak to má rychlejší.

Miloš Zeman též varoval před nynější expanzí džihádistů na Blízkém východě...

Zděšeně sledujeme vznik a expanzi Islámského státu v Iráku a Sýrii, ustavení chalífátů v Africe a výboje islamistů po celém světě. Vše spojené s krutostmi, vražděním, znásilňováním. Nejsme schopni pochopit, že nejde o nějaké excesy vykořeněných band, ale že to je sama podstata islámu. Jejich konání se plně řídí Koránem. V něm plných 529 veršů oplývá nenávistí, nesnášenlivostí a nutností zničit vše neislámské i za cenu násilí, krutostí a masové genocidy. V roce 2004 jsme zaregistrovali Ústředí muslimských organizací jako náboženskou společnost. Aniž bychom vzali na vědomí, že z Koránu vyplývá potlačení náboženské svobody a rozpor s Listinou základních práv a svobod. Na závěr bych řekl, že zdegenerovaná euroamerická civilizace jako hloupá ovce čeká na svoje podříznutí. Jako americký novinář Foley.

Německo na pokraji občanské války

Zdroj: ceskapozice.lidovky.cz

Zdá se, že v Německu pomalu, ale jistě začíná občanská válka. Situace s azylanty je neúnosná, a když jsem četla zkušenosti Čechů žijících v Německu, zůstala jsem v šoku.

Podobný vývoj jsem sice čekala, ale nečekala jsem, že to půjde tak rychle. Tady je zkušenost kamarádky žijící v Německu: „V Německu byly vystěhovávány nemocnice i domovy důchodců z důvodu, že není dále kam ubytovávat azylanty. Nyní např. v Kolíně nad Rýnem jeden nově rekonstruovaný hotel se zemřelým majitelem o 200 pokojích připadne azylantům (z toho vznikly spory se státem o majiteli pozemku). Azylanty již není kde ubytovávat.

Z jedné strany skandály o týrání azylantů v rámci nadnárodní americké organizace, která zajišťuje azylantský servis pro stát (celkové výdaje činí v tuto chvíli asi 200 mld. euro/ročně), na druhou stranu vysoká kriminalita menšin, kdy stát přiznává (pod čarou), že nemá dostatek finančních prostředků na to, aby delikventy ubytoval ve státních nápravných zařízeních. Turecké děti chodí do školy nevyspané v období Ramadánu, protože chodí spát v 23 hodin a vstávají ve 4 ráno, aby se vůbec najedly. Mnoho z nich propadá již v první třídě, protože nejsou schopni používat ani nůžky. Tolik si stěžují učitelky.

Mladistvá kriminalita je neuvěřitelných rozměrů, není neobvyklé, že patnáctiletý mladík zmlátí brutálně 80-ti letou prodavačku, protože mu odmítla prodat cigarety. Ve městech jako Bochum, Essen, Dortmund, Bonn jsou čtvrti, kam je Němcům policií nedoporučováno chodit. Navíc v Německu sociální dávky nevyplácí stát nýbrž města, která na dávkách kolabují. Dortmund nebo Essen jsou natolik předlužená (400 mil. eur), že by bez pomoci státu vůbec nepřežila. Berlín – mafie v oblasti drog, prostituce, hazardu spadá pod tureckou mafii, bezvadně se přes ně perou prachy. Nikdo proti nim nic neudělá. Oproti tomu zaměstnanost jen turecké, čili „etablované“ populace činí asi 30% ve velkých městech, zbytek živí stát.“

Další kamarádka popisuje: „Teď jsem se přestěhovala do Mnichova, a to zrovna v čase, kdy to začíná být tristní a azylová politika tu zkolabovala (přiznávají už otevřeně). Celá společnost se nebaví o ničem jiném, než o tom a jak to vyřešit.

Nicméně nikoho moc nic nenapadá. Jen za minulý týden přibylo DVA TISÍCE nových. Mnichov je totiž pro imigranty taková křižovatka – prý se tu setkávají dvě cesty – jedna ze severní Afriky přes Itálii a druhá z Blízkého východu přes Balkán.

Takže uprchlické tábory a vůbec komplet všechny ubytovací kapacity jsou přeplněné. Staví se dodatečně stany z Oktoberfestu a hledají se jakékoliv prázdné prostory, třeba na Olympijském stadionu atd. V rámci Mnichova imigranty přerozdělují do jednotlivých čtvrtí, aby se ten problém asi trochu vsákl a nebyl tak viditelný. Vláda dokonce urguje občany, aby si uprchlíky ubytovali u sebe doma! Zelení tlačí na možnost zrušit Lagerpflicht – což je povinnost pro uprchlíky zůstat pouze v táboře. Chtějí jim dát možnost přesunout se z tábora ke známým, poněvadž tak by se uvolnily kapacity pro další.“

Podobných zkušeností je mnoho, situace je velice vážná. K tomu připočítejme bojovníky za IS s německým pasem, kterých počet se odhaduje na 1800. Dále tajné služby evidují 6300 radikálů, kteří se hlásí k ultrakonzervativním proudům islámu. K sektám džihádistů, které usilují o zavedení islámského pořádku v zemi, se podle tajných služeb do konce roku připojí už kolem 7000 lidí.

Přiznám se, že nevím, jak tuto situaci v Německu řešit. Ale pro nás je důležité se z toho poučit a nedovolit, aby to dospělo až do takového stavu. Teď bude hlavní nepřipustit, aby došlo k nějakému přerozdělování azylantů. Protože tyto státy, kde je azylantů hodně (Itálie, Německo, Španělsko) pořád tlačí na EU, aby jim nějak pomohla. Takže už zaznívají návrhy, ať si je všechny státy „solidárně“ rozdělí.

A jestliže k tomu dojde, pak okamžitě vystoupit z neomarxistické EU. Rozdíl mezi tvrzeními politiků a realitou je propastný. Politici dělají, jako kdyby žádné problémy neexistovaly a když už nějaké přiznají, tak dál pokračují v sebevražedné politice. Vždyť je úplně jasné, že Evropa asi těžko pojme celou Afriku a Asii, to ani nemluví o stoupající kriminalitě a dalších problémech. Do toho ještě dluhy všech států. O krizi se už nemluví, jako kdyby byla vyřešena, přitom dluhy pořád extrémně narůstají.

Udělat to po vzoru Švýcarska je jediné mírumilovné řešení. EU prý vznikla kvůli tomu, aby zabránila válkám mezi národy. Přitom tady zavlekla válku jinou. Válku mezi kulturami, válku v ulicích, válku občanskou.

ENERGY Greens' silence on folly of wind and solar power

Ian Plimer News Weekly, 25/10/ 2014

Professor Ian Plimer

A simple evaluation of ideological electricity shows that it is unsustainable. The answer is certainly not blowing in the wind.

The amount of energy embedded in steel pylons, concrete footings, blades, wiring, magnets, land clearing and roads is more than a wind pylon would ever generate in its working life. Wind farms cannot generate electricity in a gentle zephyr or a gale, cannot operate continuously and optimistically operate at 20 per cent of nameplate capacity.

Wind farms have the life of a parasite because they freeload themselves onto existing grids paid by conventional efficient energy, need subsidies and drain electricity from the grid when it is too cold. Wind turbines don't run on wind; they run on subsidies.

A single 1,000-megawatt wind farm produces at least 7 million tonnes of carbon dioxide in component construction and concrete. Almost 100,000 truckloads of concrete are required just for the footings. Maintenance by diesel-powered vehicles only adds to emissions. Wind farms need 24/7 back-up from carbon dioxide emitting coal-fired power stations.

Wind farms do not reduce human emissions of carbon dioxide; they increase emissions.

A wind farm using 660-kilowatt generators requires 7,600 generators at 20 per cent efficiency to produce 1,000 megawatts. At \$2,000 per kilowatt installation, this would cost \$10 billion. This is more than twice the cost of a reliable, clean, coal-fired 1,000-megawatt generator.

The environmental effects of wind farms are devastating. Construction of wind farms in rural areas results in a decline in residents' mental and physical health, decreased property values and community disharmony. A recent study showed hearing loss for people experiencing low frequency noise.

In the United Kingdom, renewable energy costs, principally from wind, create fuel poverty for 2.4 million folk. In the 2012-2013 UK winter, there were an additional 35,000 deaths. This translates as six sick, elderly or vulnerable people killed every year for each installed wind turbine.

At 20 per cent efficiency, 1,000 megawatts of delivered electricity requires about 800 square kilometres of cleared land. A nuclear or coal-fired power station requires up to 60 hectares of cleared land.

Habitats are destroyed by land-clearing to reduce turbulence. Generator fires are common, and the resultant grass and bushfires cannot be water-bombed from the air as wind pylons are a flight hazard. Is this the modern face of environmentalism?

In Spain, at least 18 million birds are slaughtered annually by wind-turbine blades. Bird deaths in Germany are more than 300 per turbine, and in Sweden almost 900 per turbine. German turbines kill more than 200,000 bats per year, and in the U.S. turbines kill some 2.8 million bats.

Not to worry. Greens feel morally superior because they think that wind farms emit less carbon dioxide into the atmosphere and hence are saving the planet. We are certainly saving the planet from birds and bats. If a nuclear or coal-fired electricity generator damaged the environment as much as wind farms, there would be an outcry.

Wind farms are meant to be a contribution to prevent global warming. However, patient people have been waiting for three decades for the evidence showing human emissions of carbon dioxide drive climate change. The evidence is missing in action.

The same calculations can be made for solar power. The amount of embedded energy in the metal, concrete, glass and roads is far greater than can ever be produced in a solar farm's life. Construction of solar panels leaves toxic chemicals in someone else's back yard. The amount of carbon dioxide released in manufacture and maintenance is greater than the saving, and coal-fired generators need to be on standby all the time because solar power is not continuous. Solar power has an efficiency of about 10 per cent and, until the laws of physics are changed, this cannot be improved.

Greens must be very pleased that the 4,000-megawatt Drax power station in Yorkshire is changing from coal to wood-burning. Some 70,000 tonnes of wood will be burned each day. Clear felling of forests in North Carolina, rail transport, pelletising, ship loading, 5,000 km of ship transport, unloading and train transport do not sound very environmentally friendly and result in huge carbon dioxide emissions from diesel and bunker fuels.

The EU has deemed that carbon dioxide emitted from wood burning is recycled by plants yet carbon dioxide emitted from fossil fuel burning is dangerous. Go figure!

Why are the Greens silent about the environmental damage of wind and solar electricity generation?

Wind power is unreliable, uneconomic and environmentally damaging. No wind farm could provide mains power without generous subsidies, increased electricity charges and horrendous damage to the environment.

Few jurisdictions have plans for disassembling a wind farm after its useful life. Defunct wind farms should remain on the skyline as a reminder to future generations of our environmental ecocide and a memorial to our stupidity resulting from caving in to green pressure.

Fund managers have invested in wind energy to make money, not to save the environment. Their due diligence would have shown that wind farms are a costly,

Hádankový koutek

Pan **Richard Toman** tentokrát vyřešil všechny tři hádanky jiným způsobem, než jsem očekávala! A nejen byly ty jeho odpovědi správné; v té třetí dostal 14 kusů, protože on svůj dort skutečně rozkrájel ve třech dimenzích! Nemám zde dost místa to vysvětlit, ale ráda pošlu vysvětlení každému, kdo mě o ně požádá...

1. A 'word association' game

You are given these three pairs: "high" ? "sweeper", "library" ? "shop", "black" ? "collar".

Find one word which goes with both of the given words for each given pair.

Solution: The possible answers are: "**street**", "**book**" and "**white**", respectively. Note that there may be other answers: the ones I am offering are not necessarily the only ones! Pan Toman's answer to the third pair was "**blue**" rather than "**white**", and I like it actually better!

2. How Do You Solve This Mind Stretcher? In other words: **What is the Rule?**

If **1** and **3** in that order give **4**, and **2** and **5** in that order give **14**,
and **6** and **5** in that order give **66**,
and **7** and **9** in that order give **112**,
then **9** and **7** in that order give what?

Solution: The answer is: **9** and **7** in that order give **144** and the rule is:

Multiply the first number by the sum of the two numbers: $1 \times (1 + 3) = 4$, $2 \times (2 + 5) = 14$,
 $6 \times (6 + 5) = 66$, $7 \times (7 + 9) = 112$ and finally: $9 \times (9 + 7) = 144$.

3. Dividing the Cake

What is the maximum number of pieces, not necessarily of the same shape or size, that you can divide a cake into by four straight cuts? Additional note: Consider only vertical cuts for this solution!

Solution: The maximum number of pieces is **11**. Consider that you are looking at a circle drawn on a paper rather than a 3D object and let's work out our pattern: we start with one whole circle and the **first line** adds exactly **one other piece**. Note at this point that if the **second line** doesn't cut the first one, we get again just one extra piece, but if it cuts the first line, we get another extra piece: so we get at most the **same number of new pieces as the number of the line** we are adding! The **third line** has to cut the first and the second line, but not at the point of their intersection, and thus adds **three new pieces**. And finally, if the **fourth line** cuts the previous three lines at different points, it adds **four new pieces**. So our total number of pieces is: $T = 1 + 1 + 2 + 3 + 4 = 11$. The great thing is: now you can also work out the total for five or more lines, but **drawing them is getting much harder...**

Dnešní hádanky:

Všechny tři hádanky jsou dnes z lekcí **Psychologie** podané *Davidem Synnottem* v Dee Why.

1. A 'word association' game.

Example: In the case of: "**black**" ? "**collar**", the question mark stands for: "**blue**"...

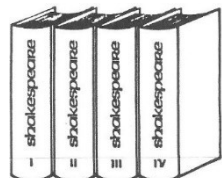
You are given these three pairs:

"**cross**" ? "**rage**", "**making**" ? "**bird**", "**London**" ? "**player**".

Find one word which goes with both of the given words for each given pair, respectively.

2. Bookworm's Path

Four volumes of Shakespeare's collected works stand on a shelf. The total pages of each volume are exactly 5 centimetres thick, and the front and back covers of each volume are each 5 millimetres thick. (All the front & all the back covers are also of the same thickness: **added for the fussy readers!**) A bookworm starts eating at a page one of Volume I and eats his way through to the last page of Volume IV. Through what distance did the bookworm eat?

3. What Rule Applies Here?

1
11
21
1211
111221 if the next line is 312211?

Maria Daňková
MariaDankova@gmail.com
Tel: (02) 9939 1031
Mob: 0448 893 788

LETEM SVĚTEM

Patnáct anglicky psaných stránek zářijové americké publikace **American Sokol** je samozřejmě především určeno sokolské veřejnosti v Americe. Leč i Neameričan se v ní o lečtem poučí, nebo mu to alespoň pomůže připomenout to nebo ono. Takovou připomínkou je zde pro nás například poukaz na stopadesátileté založení Sokola v Americe, k němuž má dojít v příštím roce. Nuže, milí přátelé, v Americe založili naši krajané Sokol hned třetím rokem po jeho založení v Praze! Tuto připomínku má zářijový American Sokol hned na titulní stránce. Napadá mi v této souvislosti, že příštím rokem bude slavit jisté kulaté výročí od svého založení i naše sydneyjská jednota – a to výročí pětadesáté! – American Sokol ve svém říjnovém vydání upozorňuje na to, že letos v červnu se v rakouském místě Oetz konal již jednačtyřicátý sokolský sraz, a podává také stručnou historii oněch srazů kdysi zahájených sokolskou jednotou v Mnichově. Pokud byste reflektovali na lyžařský zájezd v Americe, máte stále ještě příležitost zúčastnit se ho dvacátého sedmého prosince s washingtonskou jednotou!

Západoaustralský **Klokan** pro září má na první stránce opravdovou všehochuť, včetně zobrazení tří slovenských státních znaků, elegantního tanečního páru, hromádky brambor a mnoho dalších pozoruhodností. Vepřové hody? Jakby ne, jak by zmínka o tak senzační události mohla chybět? Ano, je to reportáž z hodů srpnových z pera Elišky Kyršové, a dovidáme se třeba toto: „...Večer pro nás otevřeli vášnivým tangem Valérie a Michal. Doprovázela nás také tradiční lidová dechovka a přes československé hity jsme se po půlnoci propracovali až k současné populární hudbě... Organizátoři se akce zhostili na jedničku s hvězdičkou a hosté nebyli pozadu...“ Jak vidno, vepřové hody to je holt naše; ba i bratří Slováků pod titulkem hody bravčové. Znovu s potěšením zdůrazňuji, že Klokan je veden slovensko-česky – jen tak dál! Ani dětský Klokánek samozřejmě nechybí, jen Gottwaldovy črty postrádám. – Z listopadového Klokana se dovidáme, že Česká škola v Perthu vypsala dětskou fotosoutěž na téma „U nás doma, v Austrálii“. Je samozřejmě přiložen i dětský Klokánek. Dočítáme se o i sedmnáctém listopadu – o tom z roku 1989, nikoli o tom „původním“ z roku 1939.

Hned na titulní stránce zářijového vydání **Videňských Svobodných Listů** se na nás usmívá několik snímků středoevropských hub. V doprovodném komentáři se uvádí, že jak Češi, tak Slováci jsou v zálibě sbírání hub mistry světa. – V zajímavém fejetonu o Karlových Varech poukazuje pisatel Zdeněk Homolka na to, že „ať se to líbí nebo nelíbí“ ruští majitelé zachránili svými investicemi jejich architekturu a zastavili tak devastaci těchto lázní. – V pozoruhodném článku o osudech české šlechty vidíme na přiloženém snímku velkou skupinu jejich dnešních potomků v čele s kardinálem Dukou. Na snímku před starým proboštvím ve Vikářské ulici na pražském Hradě nechybí ani sám „kníže pán“, neuspěšší kandidát na český prezidentský stolec. Autor článku poukazuje i na to, že se v letech 1938 a 1939 většina někdejších českých šlechticů přihlásila „k bezvýhradné věrnosti své vlasti“. – Ve svém druhém zářijovém vydání přináší Videňské Svobodné Listy ve slovenštině hned na titulní stránce vzpomínku na Slovenské národní povstání, k němuž došlo před sedmdesáti lety v roce 1944. Došlo k němu vojenskou vzpourou armády slovenského státu poplatného Hitlerovu Německu v oblasti Báňské Bystrice ve spojení s partyzánskými jednotkami. Třídenních oslav tohoto výročí se zúčastnil jako host i český prezident Miloš Zeman, a také ruský ministr obrany Sergej Šojgu. – V říjnovém vydání mi padl do oka článku z Pražských střípků fotoseriálu o tom, jak byl v Praze znovu uctěn Vlasta Burian, a že dnes jeho ostatky spočívají na vyšehradském hřbitově vedle ostatků Waldemara Matušky. Zajisté, Vlasta Burian byl nenapodobitelným českým komikem. Všechna mu budiž čest. Dovedl dovést český herecký humor až nahoru. Až nahoru. Mně ale na Vlastovi Burianovi dosud přece jen vadí jedna věc – a to, že se kdysi dal propůjčit k zesměšňování úlohy Jana Masaryka v exilu v ministrem Moravcem schvalovaném protilondýnském protektorátním rozhlasovém pořadu „Hvězdy nad Baltimore“. Bylo to nevkusné, Vlasty Buriana nehodné, nebylo toho zapotřebí a vytvořilo to nepěkný škrálop na pověsti tohoto českého superkomika. To Vlasta Burian činit neměl. Tak to vidím já. – V témže čísle nacházím malou zprávičku o tom, že „přes sedmdesát rodin z Ukrajiny opět žádá prezidenta Miloše Zemana o pomoc s přesídlením do Česka. Jsou to volyňští Češi a lidé z východu.“ Není mi nijak jasno, kde se vzali ti „lidé z východu“, ale ať už se vzali, kde se vzali, prezident

by měl podat pomocnou ruku jak jim tak oněm Čechům z Volyně. Podobných českých žadatelů z Volyně po mnoha a mnoha letech jakoby neubývalo... – Z druhého říjnového vydání bych vyzdvihnul pozvánku na lednovou masopustní zábavu na 24. ledna do Schützengasse ve Vídni III, kde mají vyhrávat „Černí baroni“, a na reprezentační maturitní ples „české a slovenské větve v Rakousku“, proponovaný na třetího března. Neopomeňte – ještě je dost času i pro nás pod rovníkem!

Říjnové vydání Nového **Polygonu** nijak sice nezáří svým bývalým jasem někdejšího Polygonu staré ražby, ale najdete v něm přece jen to i ono, a s chutí si v tom počtete. Hned na titulní straně najdete osm mužů v uniformách československých legionářů italské legie zachycených ve snímku před „jezdeckou sochou“ TGM v Lánech, odhalenou tam v roce 2010 u příležitosti výročí jeho březnových narozenin, kdysi za první republiky tak vroucně každoročně oslavovaných. Je to vlastně vhodná ilustrace k článku týkajícímu se rozhovoru o muzeu TGM v Lánech. Nechybí samozřejmě kalendář Dany Kratochvilové vztahující se k významným událostem v České republice. Z bohatého výběru se dotkneme alespoň několika tam uvedených pozoruhodností. Například té, že první písemnou zmínku o existenci Českého Krumlova lze nalézt v listině Jindřicha z Rožmberka z roku 1309, že v srpnu začal v Domažlicích 60. ročník národopisných Chodských slavností, že rovněž v srpnu Slovácké muzeum v Uherském Hradišti uspořádalo výstavku první slovanské tištěné Bible české z roku 1488, anebo i že v srpnu 1914 vznikla v jihofrancouzském městečku Bayonne v rámci cizinecké legie česká rota „Nazdar“, která se stala zárodkem československých legií ve Francii za první světové války. Na neočíslované stránce 26, a nijak neoznačené v obsahu, se můžete dopídit k nemastné a neslané odpovědi Luďka Frýborta k Hulíkovu článku z minulého čísla „Historii je třeba znát“. – Náš australský Jaroslav Kovaříček se ve svém rozjímání tentokrát zabývá stářím, a v mnoha věcech má pravdu. – Milan Hulík má samozřejmě i v tomto čísle jeden další Příběh české justice a kromě něho i článek nadepsaný – poněkud nevhodně – Legendy a Mnichovane; nevhodně proto, že dva z jeho „hrdinů“ Mnichovany rozhodně nejsou – generál Prchala a generál Klapálek – a do jaké míry lze označit generála Prchalu za „legendu“ je poněkud sporné. – Dočítáme se i to i ono z pera Oty Ulče, Petra Žaloudka, Jana Schneidera a ovšem i Luďka Frýborta. Z našich Australanů nechybí Stanislav Moc, ani Miloš Ondrášek. O bitvě u Solferina píše Dana Seidlová a Milena Štráfěldová zakončuje toto říjnové vydání úvahou o osudech českých škol v zahraničí. Vznik nových českých škol z podnětu mladých českých rodičů v zahraničí paní redaktorka nazývá „sotva uvěřitelný boom“!

Záříjové vydání melbournského **Kvartu** má na titulní stránce vzpomínku na skladatele Bohuslava Martinů, zesnulého ve Švýcarsku v roce 1959, tedy před pětapadesáti lety. Jeho ostatky byly později převezeny do rodné Poličky. Martinů byl po několik let žákem Josefa Suka. Lze si prohlédnout i celou řadu zdařilých snímků, mezi nimiž nechybějí ani dva záběry z obligátních vepřových hodů.

Ani záříjové číslo queenslandského **Krajanského listu** nemá stránky očíslovány. Doberete se tam ale receptu na středočeskou polévku kulajdu. Neočíslovanými stránkami se může pochlubit i vydání říjnové. Na titulní stránce jsou snímky zemřelého pracovníka české komunity v Queenslandu Aloise Rady. Jak již podotknuto, čísla stránek nenaleznete. Dopíдите se v něm však receptu na čokoládová lízátka na špejli. Připomínat neočíslované stránky ve vydání listopadovém by mělo asi týž účinek jako házení hrachu na zeď. Tudiž zdržme se toho připomínání. Hned na titulní stránce nám padnou do oka snímky z koncertu cimbálové skupiny „Slovácko Mladší“, kterou jsme slyšeli již i v Canberě a v Sydney. S velkým potěšením čteme, že říjnové oslavy založení Československé republiky se tentokrát zúčastnil i slovenský honorární konzul. V příloze nacházíme i pozvánku na karnevalovou oslavu dětské přílohy Klokánka proponovanou na první den v prosinci v Československém klubu Burbank. Předpokládáme, ale jen předpokládáme, že to bude v Brisbane.

Krajanskými publikacemi i dnes s potěšením opět procházel *Bořek Šindler*

LIDSKÉ OSUDY (4)

Miroslav Badin

Bratránek, když viděl, že o něčem silně přemýšlím, pochopil. Snažil se mi vysvětlit, že stařenka je stará, že staří lidé mají divné řeči, že oni ve škole na měšťance se učili, že Čech a Moravan je stejný. Jeho vysvětlení mě nepřesvědčilo a k mé nevyřešené

otázce o náboženství se přidala otázka, kdo vlastně jsem já? Přicházely lepší časy. Blížily se prázdniny. Už jsem se domluvil česky. Všichni se chystali na venkov, strýcova rodina také. Teta našla studenta, který byl ochoten připravit nás ke zkouškám. Mě do čtvrté měšťanky a bratra kam to půjde. Byl jsem ve všech předmětech daleko dál, než se požadovalo ve čtvrté měšťance. Chyběla mi jen čeština, dějepis, zeměpis a požadovaná němčina. Po prvním dnu nechtěl náš učitel tetě slíbit, že mě ke zkouškám připraví, ale že se pokusí. Hned po skončení školního roku, koncem června, jsme odjeli do Bránic.

Ubytovali jsme se zase u naší babičky, učitel za rohem u strýce Hlavoně. Vyučování bylo od rána do večera. Jen v poledne jsme měli dvě hodiny volno na oběd a v neděli odpoledne. Poněvadž babičce bylo hodně přes sedmdesát let a vyvářet pro dva kluky by pro ni bylo obtížné, stravovali jsme se u tety: tatínkové sestry. Jejich statek byl o několik stavení dál ve vsi. Prázdniny utekly velmi rychle. Nadešla doba zkoušek. Jeli jsme do Brna, kde nás teta už dříve přihlásila. Zkoušku jsem udělal, ovšem na moji češtinu byl brán ohled.

Školní rok mi uběhl rychle. Učení ve škole mi nedělalo potíže. Už jsem měl čas pro čtení knih a také pro psaní. Každý týden jsem psal mamince do Ruska dlouhý dopis. V dopisech jsem mamince vyprávěl všechny podrobnosti našeho života, o všech příhodách radostných i smutných. Věděl jsem, že moje dopisy byly mnohokrát čtené, že ji uklidňovaly: jsme v pořádku a dobře se chováme. Byl jsem rád, že se mohu mamince alespoň něčím odvděčit za její dobré vychování a za oběť, kterou matka přinesla rozlukou s nezletilými dětmi. Měl jsem také čas chodit dvakrát týdně do sokola. Líbilo se mi tam a sokolu vděčím, že jsem zůstal při správné výchově. Zde jsem uskutečnil svoje první dětské přání – stát se Sokolem. A opravdu jsem byl věrným a obětavým dorostencem. Vtáhl jsem do sokola i bratra a ten za čtyři roky v dorostencích nevynechal ani jedno cvičení a nakonec při přestupu do členstva dostal jako vyznamenání knihu M. Tyrše s věnováním.

Školní rok skončil, dostal jsem skoro ze všech předmětů výborné, jen čeština a němčina mi kazily vysvědčení. Z těchto dvou předmětů jsem dostal jen dostatečnou. Dodnes ještě přes všechno úsilí nemám docela správný přízvuk, necítím správně délku samohlásek.

Strýc věděl, jak se ve srovnání se jeho dětmi hodně učím, řekl mi, že aspoň na dva měsíce si musím odpočinout, že už mluvil s tetičkou v Bránicích a ta nás čeká na statku a že po odpočinku na přání otce půjdu na praxi do pivovaru. Souhlasil jsem, ne z přání odpočinku, ale z přání poznat všechny příbuzné z tatínkovy strany a život a přírodu moravské vesnice. Z minulých prázdnin jsem měl v hlavě chaos. Tenkrát jsem byl cele oddán učení, protože jsem měl starost, abych zkoušku udělal. Teď moje mysl byla úplně volná.

Tetička nás moc pěkně uvítala, měli syna a dceru v našem věku. Tetička k nám byla moc hodná, chtěla nám nahradit mámu. S bratránkem a sestřenkou jsme také vycházeli moc dobře. Byli jsme jako sourozenci. Dobré vztahy jsou mezi námi dodnes po padesáti pěti letech. Na noc jsme chodívali k babičce a od rána do pozdního večera jsme byli na statku nebo na poli. Nečinně sedět jsem nemohl, tak jsem jim pomáhal s prací. V hospodářství bylo v létě práce dost, jen chtít pomáhat. Selská práce na čistém vzduchu, duševní a vydatná strava na mě moc dobře působily. Za ty dva měsíce jsem zmohutněl, duševně okřál, opravdu si odpočal. Neměli jsme ani knihy, jen v neděli dopoledne, když všichni šli do kilometr vzdáleného kostela, psal jsem mamince dlouhé dopisy.

Po dvou měsících jsem nastoupil učení v sokolnickém pivovaru u Brna. Byl to koncern hraběte Nitranského a to pivovar, mlýn a velkostatek. Na podzim obyčejně v pivovarech začínaly práce ve sladovně. Ruční práce ve sladovně, sladování na humnech, potřebovaly zručného vyučeného dělníka slaďáka, a práce se počítá se za nejdůležitější a nejtěžší práci v pivovaru. Od slova slad je odvozen pan sládek, jeho pomocník podsládek a nakonec pivovarnický řemeslník, sladovnický. U starých sládků bývalo přísloví: „Pro udělání dobrého sladu musí býti sládek a z dobrého sladu může pivo uvařit každá bába.“

Učedník začínal vždy ve sladovně. Jestli vydržel šestiměsíční kampaň, pokračoval v učení dál. Mnoho mladíků nemohlo vydržet tak těžké zatížení a vzdávali se tohoto povolání.

Tělo hublo, stávalo se šlachovitým, dlaně se pokrývaly tlustou kůží jako podrážka a prsty se od lopaty stávaly čtyřhrannými. Říkalo se, že učedník musí projít vším, aby až bude na vedoucím místě, mohl správně ocenit každou práci, umět udělat a poučit.

V pivovaře jsem dostal malou světničku, v ní byla postel, skříň, stůl a kamínka. Všechno jsem si vyčistil a upravil pro bydlení. Zavedli mě do zámecké restaurace, kde jsem mohl lacině a dobře obědovat. Snídaně a večere jsem si vařil sám. Ze statku jsem dostával litr dobrého mléka.

Druhý den jsem byl přidělen ke zkušenému sládkovi, který měl za úkol naučit mě vidrovat. Za chvíli se na mě přišel podívat pan starý. Podíval se na mě a povídá: „Ty vidruješ jako starý slad'ák, kde ses to naučil?“ „U tatínka, běhal jsem po pivovaře, on učil druhé, tak jsem se naučil vidrovat také,“ odpověděl jsem. „Nechceš mít jedno humno? Letos zrovna jeden slad'ák nedošel a já nevím, jak se zařídit. Jsi silný, snad by sis s tím malým humnem poradil. Učedníkům se nic neplatí, ale jestli to dokážeš, budu ti týdně platit 50 korun a k tomu litr mléka ze statku. Souhlasíš?“ „Ano, souhlasím,“ odpověděl jsem.

Druhý den jsem dostal dva dělníky, čistili jsme a připravovali humno k práci a na druhé straně se už zamáčel ječmen. Na každém humně jsou obyčejně dvě hromady. Jedna svůj vývoj končí, druhá je v nejlepší vývoji a říká se jí mladík. Procedura výroby sladu trvá 6 – 7 dní, řídí se dle organického složení ječmene. Mladík se musí přehazovat, slad'ácky se říká vidrovat, až čtyřikrát za 24 hodiny a dobu vidrování určuje sládek, dle zvláštních znaků potřeby. Pro udělání dobrého sladu je velmi důležité udržet všude stejnou teplotu a stejnoměrné klíčení. Stará hromada se vidruje už jen dvakrát denně. Vidrování hromady nesmělo trvat déle než jednu hodinu a speciálním pohybem lopaty se každé zrníčko muselo oddělit od druhého, vrchní vrstva hromady má přijít dolů a spodní nahoru. Denně jsem pracoval jen 6 – 7 hodin, ale to nebyla práce, to byly závody v dřině. Vidrování se provádělo dle potřeby, nebral se ohled na to, jestli je den nebo noc.

Na hromadu mého humna se zamáčelo 5 000 kg suchého ječmene, který měl přibrat 47 – 50% vody. Tím každá hromada měla váhu 7 500 kg. Za 24 hodiny jsem musel zvláštním způsobem přehodit 45 000 kg. Byl jsem silný, vydržel jsem to. Zbyla mi ještě síla zajít dvakrát týdně do sokola. Pan starý byl také sokol, tak mi rozděloval práci tak, abych měl čas jít na cvičení. Byla to práce fyzická a já jsem byl zvyklý na knihy. Náboženství, můj původ, dějiny, hvězdné nebe a vesmír. Rád jsem také četl cestopisné knihy. Chtěl jsem mnoho vidět a vědět. V sokolovně byla pěkná, velká knihovna, ale knih pro ukojení mých zájmů nebylo mnoho a romány pro mne neměly cenu.

První měsíc mě pan starý platil 50 Kč týdně; protože byl s mojí prací spokojen, zvýšil mi na druhý měsíc plat na 75 Kč. Na své živobytí jsem neutratil ani polovinu. Když měl pan starý zabíjačku, dostával jsem vždy pěknou výslužku, a když u nich bývali hosté, paní stará mi vždy posílala buchty, kus dortu nebo cukroví. Svým slušným chováním a dobrou prací jsem si u všech získal úctu. Ve volném čase jsem, každý měsíc, jezdil do osmnáct kilometrů vzdáleného Brna a za ušetřené peníze jsem si ve velkém knihkupectví Barvič a Novotný kupoval v antikvariátním oddělení knihy pro řešení svých problémů. Prodávající už znal mé sklony k vědě a měl vždy pro mě připravené dobré a laciné knihy a často mi v nerozhodných věcech radil. Také jsem vždy navštívil bratra, abych mohl podat uklidňující zprávu mamince. Bratr psal dopisy nerad. V práci, v knihách a ve stálých úvahách, které mě neopouštěly ani při těžké práci, mi čas moc rychle utíkal. Blížily se vánoce. Práce, které šly, se krátily. Pan starý se mě zeptal: „Mirku, chceš mít na svátky týdenní dovolenou?“ „Ne pane starý, děkuji, zůstanu při svém humně, pusťte některého sládka, který má rodinu, děti. Já nikoho blízkého nemám a u nikoho cizího být nechci. Stačí, že bratr jede k tetičce.“

Přišel Štědrý večer, podíval jsem se na tabuli, na kterou pan starý předepisoval hodiny k vidrování a podivil jsem se, že rozvrh nebyl odpovídající požadavku díla. Dle mého rozpočtu by se mělo vidrovat v devět hodin a on předeepsal na jedenáctou. No nevádí, rozkaz je rozkaz, povídám si. Budu mít čas na přemýšlení, o té části knihy, kde jsem to správně nepochopil. Bylo to o hvězdách a o vesmíru. Ale měl jsem po rozvrhu, k večeru pro mě přiběhla služka, že milostivá paní vzkazuje, abych se pěkně oblékl a v 7 hodin se dostavil k nim na večeri. Odřící jsem nesměl a času už mnoho

nezbývalo. Rychle jsem se vykoupal, oblékl jsem si, co jsem měl nejlepšího a s úderem sedmé hodiny jsem klepal na dveře bytu pana starého. Přišel mi otevřít hezký černooký mladík. Byl menší postavy, ale na první pohled velmi sympatický. „Nazdar, Mirku,“ podal mi ruku a představil se. „Jsem Josef Musil a říkají mi Pepo. Od maminky a tatínka jsem o tobě slyšel tolik chvály. Máš prý samostatné humno a dobře si s ním vedeš k úplné spokojenosti táty, za co tě obdivuji i já. Uspokojit mého otce v práci je neuvěřitelné. To jsem ještě nikdy nedokázal.“ Pepík byl velmi hovorný a veselý hoch, tak mě ani nepřipustil ke slovu. Mezitím jsme došli do jeho pokoje. Byl se mnou stejně starý a povídal, že je také na praxi v pivovare v Boskovicích, že také pracuje ve sladovně a jak je to těžká práce, že už několikrát utíkal, ale kam by šel? K přísnému tátovi se vrátit nemůže, na realce mu to nešlo, tak se musí smířit s osudem a zůstat v pivovare. Povídá: „Podívej se na mé ruce.“ Podíval jsem se a usmál jsem se. Ukázal jsem mu bez řeči svoje. Jeho ruce ve srovnání s mými byly jako ruce slečinky. Hoch se zamračil. Vtom nás volali k večeři. Myslím, že Pepík byl rád, že jeho naříkání byl učiněn konec.

V jídelně byl prostřen stůl, pro čtrnáct osob. Tak, jak to bývalo kdysi u nás. Všichni byli přítomni. Pan starý mě všem představil a krátce řekl můj původ, a proč mě pozvali ke štedrovecerní tabuli. Měl jsem místo mezi Pepíkem a jeho starší sestrou. Do této chvíle jsem nevěděl, že pan starý má děti. Odvykl jsem takové společnosti, teď jsem muset dávat pozor, abych neukázal, že moje místo tu není, tím více, že jsem cítil, jak mě všichni pozorují. Večeře trvala hodně dlouho. Byl jsem rád, když skončila a všichni vstávali, děkovali hostitelce za velmi chutná jídla a šli vedle do salonu. Tam byl velký stromeček a pod ním hromada dárků. Rozdávaly se dárky, dostal jsem též dva. V jednom byly kapesníky, ve druhém kravata. Bylo po desáté hodině, když tento obřad skončil. Páni se chystali hrát karty, dámy se shlukovaly, aby si popovídaly o svých záležitostech a paní stará nás mladé vyzvala, abychom si šli vedle ke gramofonu zatancovat. Chtěl jsem se s výmluvou odporoučet, že mám předepsanou práci na humně. Vtom slyším hlas pana starého:

„Nevadí, Mirku, dnes ti jednu hodinu odpustím, můžeš zůstat.“ Zamračil jsem se a povídám: „Já, já, tancovat neumím.“ Tu slyším tři hlasy děvčat: „My vás naučíme.“ Rozpaky jsem nevěděl, co mám odpovědět. Najednou ze mne vyhrklo: „Ne, děkuji, tancovat se nikdy učit nebudu. Na to nemám čas, chci se učit a teď musím do práce. Sbohem.“ A rychle jsem utíkal ze dveří, dřív, než mně zase někdo něco řekne. Sledovaly mě udivené pohledy. Rychle jsem se převlékl a ještě před stanoveným časem jsem se vši silou oháněl lopatou na humně, abych zaplašil nepříjemný pocit, že jsem utekl.

Na druhý den k večeru mě s žertovným úsměvem navštívil Pepík. Ptal se jak se mám, povídal, jak je pivovarský obor těžký a nakonec mně vyřizoval pozdravy děvčat ze včerejšího večera a že zítra, na Štěpána, je v sokolovně taneční zábava, že mě tam všichni chtějí vidět a on, že mě ihned naučí nějaké taneční kroky. Teď jsem se usmál já. Pochopil jsem cíl jeho dlouhé, nesouvislé řeči a povídám: „Víš, Pepo, moc ti děkuji za tvoji ochotu a laskavost, že mne chceš vyvést z nudné komůrky na svět, ale já se učit tancovat nikdy nebudu z té prosté příčiny, že by mi to odebíralo mnoho času a já ho mám málo. Podívej se na tu haldu knih, to je pro mne mnohem zajímavější než tancování. Děvčata pěkně pozdravuj a všechny tance s nimi za mne odtancuj. Prosím, vyřiď jim, že lituji, ale že mám práci rozdělenou tak, že na tancování mně nezbyvá čas!“ Pepík si se zájmem prohlížel knihy. Nahoře bylo několik knih pivovarnických, Jezuiti a inkvizice ve Španělsku, Křesťanství a jeho rozvoj, Jan Hus, Mojžíš a jeho učení, Islám, Zoroaster, Ěvangelium, Dějiny světa a mnoho dalších od řeckých filozofů a knihy od lidového amerického filozofa Mardena – jak se má správně žít a chovat. Pepík ukončil prohlídku knih, ve které jsem ho nerušil, podíval se na mě udiveně a povídá: „Prosím tě, nač to všechno potřebuješ? Vždyť se zblázníš a pivo z toho vařit nebudeš. Tak co, na zábavu zítra nepůjdeš? Za mnou teď přijdou kamarádi, chceš-li, přijď také.“ Oba jsme vyšli z mé komůrky. Na chodbě, naproti dveřím byla zavěšena velká černá tabule, na které pan starý předepisoval hodiny, kdy která hromada se má předělávat. Povídám mu: „Vidíš, Pepo, zrovna je čas pro vidrování, chceš jít se mnou?“ „Ne, ne, já toho mám až po zuby z Boskovic,“ zlostně odpověděl a rychle odcházel. Tak prošly svátky. Práce v pivovare přibývalo. Několikrát jsem se viděl s Pepíkem a dost jsme se s přátelili. O tancování ani o knihách jsme nikdy nemluvili. Mluvili jsme jen o pivovarnictví. Hned po Novém roce Pepík odjel.

Na Tři krále odpoledne se u mé komůrky otevřely dveře a v doprovodu vrátného vešla tetička s velkým balíkem. Místo uvítání slyším: „Chlapče, co je s tebou? Jsi zdravý? Proč jsi nepřišel na svátky a napsal jen lístek k svátkům. Máš se tu lépe než u nás? Máš tu moc kamarádů, co? A proč jsi tak hubený?“

„Tetičko, počkejte, nechte mě odpovědět na vaše otázky. Jak vidíte, jsem zdravý. Nepřišel jsem na svátky, protože mám práci. Lépe než u vás mně zde není, vidíte, že jsem zhubl a kamarády vůbec nemám. Tak co, uklidnila jste se?“

Tetička neodpovídala, jen mlčky a zkoumavě si mě prohlížela. Pak najednou řekla: „Mohu mluvit s panem ředitelem?“ „S panem starým? Ovšemže ano, právě šel ze sladovny domů, pojdte, zavedu vás k němu,“ klidně jsem odpověděl. „Ale já si s ním chci promluvit sama.“ „Dobře, dobře, tetičko, zavedu vás jen ke dveřím, zazvoním a uteču,“ povídám jí s úsměvem.

Po cestě mi vyprávěla, že před svátky zabíjeli, že mi dovezla mleté škvarky zalité sádlem, jelita, jitrnice, buchty, ořechové cukroví, co mám rád a půl bochníku chleba. Teta pekla chléb sama a býval tak chutný, jaký jsem nikdy nikde nejedl. Pěkně jsem jí poděkoval a domluvili jsme se, že než se vrátí od pana starého, upeču jelitka a dvě jitrnice a na oběd do hospody nepůjdeme. Teta souhlasila; když se za půl hodiny vrátila, byla docela klidná. Na stole už byl připraven oběd a dva džbány čerstvé natočeného piva. Teta mi o svém rozhovoru s panem starým nic neřekla a já se neptal. Mluvílo se, co nového se přihodilo v Bránicích a jak proběhly svátky. Já jsem jí zase vyprávěl o své práci a povinnostech zde v pivovare. Mezitím byla předepsána jedna předělávka na humně; teta šla se mnou, divila se, jak je možno lopatou přehodit tak rovně a urovnaně takovou hromadu klíčícího ječmene.

Blížila se třetí hodina. Nabídl jsem tetě čaj, neodmítla. Za stálého hovoru jsme čaj vypili s buchtou a ořechovým cukrovím a šli jsme spolu na nádraží k vlaku na čtvrtou hodinu. Teta spěchala domů, v Brně musela přesezat na druhý vlak. Od rána se doma hospodařilo bez ní. Něco podobného neměla ráda. Viděl jsem však, že se svým výletem byla spokojena. Já s její návštěvou také.

Dny ubíhaly v pilné práci a při čtení knih. Jedné pěkné březnové neděle mě navštívil strýc z Brna. Donesl s sebou velký kus salámu a chléb. Také šel k panu starému pro informace o mně. Když se vrátil, na stole měl připravený nakrájený salám a velký džbánek piva a pro sebe jsem měl uvařenou rýžovou kaši. Usedaje ke stolu jen promluvil: „No, je to dobré.“ Oba dva jsme už měli hlad, s chutí jsme se pustili každý do svého jídla. Strýc se divil, jak mi chutná sladká mléčná kaše a jak ji mohu zapíjet hořkým pivem. Po večeři mi povídá: „Miro, to máš každý den takovou večeři?“ „Skoro,“ povídám. „Když dostanu zabíjačku, kaši vynechám, někdy si koupím vajíčka, ale většinou mívám rýžovou kaši. Víte, z velkostatku dostávám litr výborného mléka. Ráno k snídani vypiji půl litru, ještě teplého mléka a kus chleba s máslem. Na oběd jdu za roh do zámecké hospody, pan starý nařídil, aby mi dávali dobrý oběd, a večer, jak vidíte, si něco ukuchtím. Strýc nic neřekl. Ještě se šel se mnou podívat na moji práci na humno a pak jsme šli spolu na nádraží. Po cestě mi povídá: „Jsem spokojen. Jsi pracovitý, skromný, ty se ve světě neztratíš. Škoda, že moje děti nejsou také takové.“

Začátkem dubna se končila sladovací kampaň; šel jsem do varny, spilky, do sklepů a nakonec do stáčírny. Za rok jsem už zastupoval, když někdo z chasy šel na dovolenou nebo onemocněl. Pan starý se na mě ve všem spoléhal. Stalo se, že pan podstarší onemocněl, pak nastoupil dovolenou a já jsem po celých šest týdnů zastupoval jeho místo. To mi však neprospělo. Vzbudil jsem u svých kolegů žárlivost a závist a naše přátelské vztahy se silně zhoršily. Šel jsem k panu starému a požádal ho, jestli se mohu jít doučit do většího pivovaru, že zde už všechno znám a chtěl bych poznat velkovýrobu a doučit se tam. Pan starý mi slíbil, že se podívá.

Asi za tři týdny jsem byl volán do kanceláře, kde mi pan starý oznámil, že v pondělí mám nastoupit místo sladovnického ve velkém pivovare „Moravia“ v Brně. Byl jsem překvapen a ptám se: „Pane starý, jak to mohu dělat? Vždyť nemám výuční list!“ „No, přijď sem v sobotu, v poledne, nějak to uděláme,“ klidně odpověděl pan starý. Ještě nikdy mi čas tak pomalu neutíkal jak těchto několik dní. V sobotu v poledne, tak jak bylo nařízeno, jsem šel do kanceláře. Hned jsem byl přijat panem starým. Pan starý mě vybídl, abych se posadil, a povídá: „Podívej se, Mirku, já jsem tě tam velmi dobře představil. Doufám, že na tebe neuslyším žádné stížnosti, často tam chodím a něco podobného bych nerad slyšel. Je to velký pivovar a jen tak se tam nedostaneš. Zde

máš lístek k vrátnému a zde dopis pro pana sládka. Bude-li pan ředitel přítomen, uvede tě k němu, když ne, ukáží ti, kde budeš bydlet, a řeknou, co máš dělat a tady v té otevřené obálce ti dávám výuční list, který dáš do kanceláře. Je tam vše podle předpisů. Svůj plat a 200 Kč za tvou dobrou práci zde podepiš a s našim pivovarských „Dej Bůh štěstí“ utíkej.“

Radostí jsem byl bez sebe. Poděkoval jsem panu starému za jeho otcovské chování ke mně a za vše, co pro mne udělal a utíkal jsem do jeho bytu, abych se rozloučil s paní starou a též jí poděkoval za výslužky, co mi posílala. Po obědě se nepracovalo. Radostným rozechvěním jsem ani číst nemohl. Vždyť jsem dostal výuční list místo za dvě léta za devatenáct měsíců v tom čase, kdy učení má trvat tři léta. Jdu do velkého pivovaru, do velkého města a za třikrát tak velký plat. Takovou radostnou událost jsem neočekával. Balil a přebaloval jsem svoje věci, kterých nebylo moc, ale knih? Velký karton, že jsem ho nemohl unést. Nakonec jsem některé knihy přendal do kufru a nějaké šatstvo do kartonu. Jako výsledek byla obě zavazadla stejně těžká.

(Pokračování)

Česká příjmení *Divad* (temere.com)

9. 01. 2005

Na osmdesátém pátém místě v pomyslném žebříčku nejčastějších českých moravských a slezských příjmení je příjmení **JEŽEK**. Od písmene „J“ je čtvrtým nejčastějším. V našich zemích je pak přes 10.000 lidí s tímto příjmením.

Z významných lidí, kteří jsou nositeli, nebo byli nositeli, tohoto příjmení můžeme jmenovat např. Josefa Ježka, vedoucí osobnost vzpoury sedláků na panství v Opočně v r. 1845-1846.

Nezapomenutelný pro všechny generace je jistě Jaroslav Ježek (1906-1942), skladatel, klavírista, dirigent a partner W+V, s nimiž založil Osvobozené divadlo. Všichni sportu milovní fanoušci, a kopané zvláště, jistě vzpomenu Václava Ježka (1923-1995), trenéra československé reprezentace a pražské Sparty. Ne všichni dnes pak budou chválit jednoho z autorů kuponové privatizace Tomáše Ježka, ekonoma a ministra. Méně známé, zejména u nás, je jméno Pavla Ježka, sklářského výtvarníka a stejně tak i Stanislava Ježka českého malíře figurálních kompozic a krajin.

Z lidových rčení bychom mohli vzpomenout staročeského úsloví „lapá ježky“, což vyjadřovalo hněv, nerudnost (ježí se), nebo jiné „sobě ježek kadeřav“. Zde bychom mohli dát rovnítko, jako že jde o zlehčování vlastních nedostatků. Neznámé nebylo ani „ježatě promluvit“, tedy promluvit ironicky, štiplavě. Užívalo se i přísloví „ježek má bodliny a svině štětiny“ nebo „věru je věc těžká, pěstí zabít ježka“. Z místopisných názvů odvozených od ježka můžeme jmenovat Ježenou, nebo u Rychnova nad Kněžnou a Vyškova Ježkovice. Známý je také Ježov buď u Hodonína, nebo u Pelhřimova, u Kutné Hory Ježovce a u Klatov Ježovy. Také rybník u Jindřichova Hradce nese název Ježkovský rybník.

Z odvozených příjmení od Ježka lze odvodit následující, jako Jež, Ježa, Ježáč, Ježák, Ježatec, Ježatko, Ježe, Ježíček, Ježík, Ježil, Ježke, Ježorek, Ježout, Ježourek a jiná. A nesmíme zapomenout, že ve staročeštině písmeno „G“ se četlo jako „J“, takže ještě dnes můžeme od té nejstarší generace slyšet třeba místo generál „jenerál“ a tak i příjmení Gež, nebo Gežek, Gežák a jiná jsou odvozena od slova ježek.

Kam zařadit příjmení Ježek není až zas tak obtížné i když se vyskytuje několik možností. Je možné toto příjmení zařadit podle vlastností tělesných a duševních, nebo podle původu či bydliště a možná že i podle jiných důvodů. Mohl se tak nazývat třeba člověk, který chytal ježky, nebo někdo, kdo měl doma ježky k likvidaci švábů a jiného hmyzu. Jméno Ježek mohl dostat i ten, kdo měl jako domovní znak ježka, nebo ten, kdo se přistěhoval odněkud, kde byla zřejmá souvislost s ježkem, ať již se jednalo o název, či vlastnost. A samozřejmě, že příjmení Ježek mohl dostat ten, kdo měl třeba ježaté vlasy, či vousy, které mu trčely na všechny strany. Ježek mohl být nazván i ten, kdo zacházel s nějakým nástrojem, který se jmenoval ježek. Ježek se třeba říkalo jakémusi hřebenu – vohlici, kterou se čistil len. V zemědělství pak ježkem byl nazýván hospodářský nástroj, jímž se drtily hroudy a kypřila půda. A jako zajímavost uveďme, že ježek bylo i kvalitní dřevo v lese, které se ukrývalo v chrástí před hajným pro vlastní potřebu. Dá se ale říci, že v souvislosti s duševními vlastnostmi vyznívá příjmení Ježek dosti negativně. Měl by to být člověk nerudný, drsný, nevládný, popudlivý, který se hned naježí, rýpavý pichlavý... A dnes bychom

mohli ještě říci ironický, sarkastický. Ale samozřejmě, že to bylo v době, kdy se příjmení tvořila a dnešní páni i paní Ježkové až na výjimky jsou určitě zcela jiní.

V pomyslném žebříčku českých příjmení stojí na 86. příčce příjmení **BÍLEK** (a samozřejmě i Bílková). Je také devátým nejčastějším příjmením od písmene „B“. Dá se také konstatovat, že v našich zemích je na 10.000 pánů a paní, ale i samozřejmě dětí, kteří se tímto příjmením podepisují.

Příjmení Bílek bylo odvozeno ze staročeské podoby Biel, tedy konkrétně Bíl s běžnou příponou pro zdrodněliny -ek (stejně jako Macek, Dejmek, Volek atd.)

Předpokládá se, že z několika osob v určité lokalitě zvaných Bíl patřilo vždy přízvisko Bílek osobě mladší, například Bílovu synovi, nebo vnukovi. Lze také dedukovat, že přízvisko Bílek mohlo patřit člověku, který byl menší postavy, případně mohl být i chudší a nemusel to být zrovna příbuzný Bíla, měl však s ním cosi, i třeba vzdáleně, společného. Mohl to být třeba i jeho tovaryš, či učedník. Bíl, biel jako běžné obecné slovo znamenalo v dnešním pojetí bílý. Je to adjektivum ve jmenném tvaru. (Jako příklad on je hlupý – on je hlup a odvozeně i hňup). Mohli tak tedy být pojmenováni i osoby s bílou pletí, vlasy, případně mohlo jít i o albíny.

V souvislosti s tímto příjmením vzpomeňme některých významných osob. Tak třeba František Bílek (1872-1941), významný sochař, představitel secesně symbolistní tvorby. Autor dřevěných plastik, dřevorytů, ale i keramiky. Michael Bílek, rovněž sochař, zejména autor soch z kamene a dřeva. Alexandr Bílek pak byl několikanásobným mistrem České republiky v chůzi na 20 km. Abychom nezapomenuli ani na ženy, pak jmenujme Zoru Bílkovou, loutkoherečku, která přispěla k formování moderního loutkového divadla u nás. František Bílek (1885-1972) byl významným českým zootechnikem, prof. na Vysoké škole zemědělské v Praze. Zabýval se studiem koní. Jakub Bílek (1516-1581) byl příslušníkem Jednoty bratrské. Byl v ní písařem a životopiscem Jana Augusty. Byl vězněn na Krivoklátě a formálně se zřekl Jednoty, aby se k ní později znovu vrátil. Jan Bílek český zoofyzikolog, který se zabýval problematikou laktace u zvířat. Neměli bychom zapomenout ani na současného asistenta trenéra národního mužstva v kopané a dřívějšího trenéra a hráče pražské Sparty Michala Bílka a Bielika, dříve rovněž hráče Sparty a později trenéra kopané Viktorie Žižkov a možná, že by nezaškodilo ani připomenout, že Bilak je rovněž odvozeno od příjmení Bílek i když je možné, že toto příjmení pochází z maďarštiny, kde k pojmu bilag můžeme dát rovnítko s pojmem cejch (tedy znamení hanby vypalované katem do kůže provinilce) a přidáme-li k tomu Vasil, což v řečtině – basileos – znamená krále, napadne nás asociace na známý román Král krysa.

Z místopisných názvů známe místa jako Bílek v okrese Havlíčkův Brod, Bílkov u Jindřichova Hradce, Bílčice u Bruntálu. Možná že by sem patřily i Bělčice, ale zde je možné, že jméno vzniklo od osoby s příjmením Bělec. A jako poznámku lze uvést, že je více obcí v nezdrodnělé podobě jako místa Bíl, Bílovec, Bílovice apod. V zeměpisných názvech bychom také našli na tři desítky toků spojených s „bílou vodou“. Za všechny uveďme alespoň Bílinu, ústící do Labe, nebo Bílovku, ústící do Odry. Z odvozených a příbuzných příjmení lze jmenovat Bíl, Bíla i Bíla, zmiňovaný Bilak, Bilc či Bilč, Bilík, Bílka, Bílý, Bílkovský, Bílský, Bělský i poněmčené Billich a některé další.

Dostáváme se v pořadí k 87. příjmení našeho pomyslného žebříčku nejčastějších příjmení v našich zemích. Od písmene „F“ je to druhé nejčastější příjmení a nositelů tohoto příjmení je něco málo pod 10.000. Porovnáme-li nejčastější příjmení Novák a **FIŠER**, pak poměr je 7,7 Nováků na jednoho Fišera.

V němčině fischer do češtiny přeloženo znamená rybář a z toho vyplývá, že příjmení Fišer je druhým počestějším německým výrazem v naší tabulce.

Prvním je, jak už bylo jinde napsáno Šmíd na 69. místě a před ním je v německé podobě příjmení na 51. místě Müller, česky přeloženo Mlynář. Příjmení Fišer patří mezi ta příjmení, která dostávali naši předci podle svého stavu a zaměstnání. Zřejmě tak byl přejmenován český Rybář, nebo povoláním rybář na Fischera a následně pak počestěním na Fišera. Zajímavostí zůstává, že příjmení Fischer, resp. Fišer je na 87. místě našeho žebříčku, zatím co české příjmení Rybář mezi 300 nejčastějšími českými příjmeními vůbec nefiguruje (podobně je tomu i u příjmení Mlynář).

Ze známých osobností můžeme dnes jmenovat současného premiéra české vlády pana Fišera a v nedaleké minulosti i ministra zdravotnictví, jež nesl rovněž příjmení

Fišer. Dalším může být Otokar Fišer (1883-1938) významný český germanista a překladatel německé literatury, který však psal i eseje a básně. Známým je i herec uplatňující se od chlapeckých let ve filmu, později i na divadle, v televizi a je úspěšný i při dabování filmů. Fišer Jan, jehož vlastní příjmení je Fischer a je divadelním režisérem. A sdělovacími prostředky bylo přetrásáno i jméno zakladatele Fišerovy cestovní kanceláře. Můžeme jmenovat i Jiřího Fišera, houslistu, sólistu a primária Doležalova kvarteta. Můžeme do těchto osobností zařadit i Luboše Fišera, hudebního skladatele a možná že do tohoto výčtu patří Vlastimil Fišar, český herec a recitátor, člen Vinohradského divadla. Jmenujme ještě Fišera Miloše, který byl dvakrát mistrem světa v cyklokrosu.

Pokud se týká přísloví, pak jazykozpytci dospěli k názoru, že od fisch – ryba a fischera – rybáře lze odvodit i úsloví „mít fištrón“, tedy být chytrý, důvtipný. Naše babičky a dědečkové ještě pamatovali, že rákosce se říkalo fišpánka a že Fišpánka také byl za Rakouska i název věznice. A mezi lyžaři jsou známy „Fišerky“, lyže od firmy Fischer. K odvozeným příjmením tedy patří, jak bylo řečeno, Fischer, Fischmann, Fischmajstr, Fiš, Fiša, Fišárek, Fišera, Fiška, Fiškandl, Fišknecht, Fišl, Fišmajstr (= porybný?), Fišmistr, Fišmon, Fišar, Fišárek (český malíř zátiší a portrétů), Fišir, Fišera a další.

V pořadí českých příjmení je na 88. místě pomyslného žebříčku příjmení **MATĚJKA**. Od písmene „M“ je jedenáct českých příjmení s tímto počátečním písmenem před Matějkou. Dá se říci, že ve skupině příjmení, kam patří i toto příjmení, je prakticky počet osob nesoucích toto jméno okolo 10.000.

Pokud se týká příjmení, pořekadel, nebo známých věcí souvisejících se základem příjmení Matějka, přesněji Matěj, pak jistě všichni známe slavnou Matějskou pouť, nebo úsloví „jsem z toho Matěj“, tedy nerozumím tomu, nechápu to.

Slovičko Matěj také může mít pejorativní význam ve smyslu hlupák, ale také může být ve významu zajíc. Známá lidová úsloví týkající se Matěje je např. „Na sv. Matěje, skrivan pije z koleje“ nebo „Na sv. Matěje si musí skrivanek vrznout, i kdyby měl zmrznout“. Jiné říká že „Sv. Matěj ledy láme a když je nemá, tak je dělá“. Z místopisných názvů lze namátkou jmenovat Matějov a to dokonce dvakrát, jednou u Benešova a podruhé u Žďáru nad Sázavou. Matějovec pak je u Jindřichova Hradce. Matějovice bychom na mapě našli dokonce třikrát a to u Jindřichova Hradce, Klatov a u Bruntálu. Známý je také 65 hektarový Matějovský rybník Z příbuzných či odvozených příjmení od základu Matěj, potažmo Matějka můžeme jmenovat Maté, Matečka, Matěja, Matějáček, Matějásek, Matějček, Matějčík, Matějáčko, Matějec, Matějíček, Matějovič, Matějovský, Matějů, Matejzlík, Matěk, Matěna, Mates a mnohá jiná.

Ze známých a významných lidí lze jmenovat Josefa Matějku (1893-1976), významného tělovýchovného pracovníka, autora mnoha odborných prací s tématem sportu a tělovýchovy. Filmovým scénáristou a režisérem je Václav Matějka. Jaroslav Matějka pak je publicistou a spisovatelem z jehož tvorby je nejvíce známý román „Náš dědek Josef“, který byl též zfilmován. Měli bychom jmenovat významného oponenta Václava Klause ekonoma Milana Matějku. Známý je i motocyklový závodník Antonín Matějka, člen družstva, které získalo mezinárodní trofej na slavné „Šestidenní“. Možná že bychom sem mohli zařadit i hudebního skladatele Jožku Matěje, nebo historika umění Antonína Matějčka (1889-1950) a snad by sem patřil i Matěj z Janova (1350-1393), český teolog, jeden ze zakladatelů reformního hnutí, který studoval i na pařížské Sorbonně. Nemusíme vzhledem k předchozím řádkům už snad zdůrazňovat, že příjmení Matějka patří do skupiny příjmení, která vznikla ze jmen křesťanů. Největší část samozřejmě od křesťanského jména Matěj, který má svátek spolu s Matyášem a prakticky neznámými křesťanskými jmény Modest, Arno, Sergius a Sergej dne 24. února. Dá se konstatovat, že základ bychom měli hledat v hebrejštině a dospěli bychom k tomu, že dnes samostatná jména Matouš, Matěj, Matyáš jsou vlastně varianty biblického, vlastně hebrejského jména, které mělo podobu Mattihjáh při čemž –jáh je zkratkou židovského boha Jahve. V překladu tedy bychom mohli užít výraz Boží dar. Možná, že by se zde dalo odvodit i křesťanské jméno jedné slovenské herečky s křesťanským jménem Božídara. V antice z tohoto hebrejského jména se vyvinula, jak již bylo uvedeno dvě řecká jména Matthias, náš Matěj, nebo Matthaios, náš Matyáš a latinsky pak Matheus česky Matouš. Biblický Matthias – Matěj byl apoštolem vlastně náhodou. Po násilné smrti apoštola Jidáše zbylo

apoštolů jen jedenáct. Pro doplnění na dvanáct apoštolů bylo proto losováno, kdo má Jidáše nahradit co do počtu a osudí padlo na Matěje. Ten pak působil v Malé Asii a i v Africe. O smrti Matěje nejsou přesné zprávy. Podle jedné se prý vrátil do Palestiny, kde nakonec byl stát sekyrou, s kterou je obvykle zobrazován. Druhá zpráva pak říká, že zemřel v Etiopii. Faktem však zůstává, že při tvorbě příjmení mohl působit i jiný faktor, jak uvádí třeba Ignát Hermann. V pražské mluvě matěj s malým „m“ znamenalo člověka nepřiliš chytrého, zmateného, popletu (matěj je prý odvozeno ze slova másti). A odtud prý i příjmení Matěj. Ať tedy příjmení Matěj, Matějka bylo odvozeno tak, či tak, jedná se o staré české příjmení, kterých až zas tak moc mezi českými příjmeními nebývá.

Těch nejběžnějších příjmení, která se jmenují po ptácích je okolo 300 a příjmení **SLAVÍK** je v naší pomyslné tabulce českých příjmení, snad lépe řečeno příjmení, která bychom našli v Čechách na Moravě a ve Slezsku, na 89. místě. A od písmene „S“ je osmé nejčastější. A tak jako tomu bylo u předcházejících příjmení a jistě bude i v několika následujících lze konstatovat, že pánů a paní Slavíkových včetně jejich potomků je v naší republice kolem 10.000.

Pojďme si nyní připomenout pár slavných a známých osobností, kteří nesli či nesou toto jméno. Jmenujme tedy Josefa Slavíka (1806-1833), který byl český houslista a skladatel, přítel Chopina a Schuberta, kterému přezdívali „český Paganini“. Dalším by mohl být mineralog a petrograf, jeden z tvůrců české geochemické školy František Slavík (1876-1957). Bohuslav Slavík (1888-1953) byl zakladatelem brněnské oftalmologické školy, lékař-oftalmolog. Neměli bychom zapomenout ani na Annu Slavíkovou (1888-1948), členku Národního divadla, operní pěvkyni. Jan Slavík (1846-1910) byl mladočeský politik a člen zemského a říšského sněmu za Rakouska. Z herecké „branže“ bychom mohli jmenovat Miloše Slavíka, českého herce ze Zlína. Z dalších významných osob, jejichž příjmení je Slavík jmenujme ještě Alfréda Slavíka (1847-1907), českého lékaře a přírodovědce, Bohdana Slavíka (1917-1974), českého výtvarníka, Františka Augustina Slavíka (1846-1919), českého pedagoga, Herberta Slavíka fotografa, Jana Slavíka (1885-1978) českého historika a archiváře, jehož zájmem byly moderní dějiny Ruska, Všichni si jistě pamatujeme přísnou moderátorku v ČT, která je zároveň herečkou, Zuzanu Slavíkovou (nar. 1965), která někdy ke svému příjmení přidává ještě Čisáriková. Ta nejstarší generace by měla pamatovat na Karla Slavíka (1908-1957) průkopníka swingu v Čechách, u něhož začínali i kapelníci Karel Vlach, Ladislav Habart a třeba i zpěvačka Inka Zemánková. Ze sportovců pak příjmení Slavík nese Tomáš (nar. 1987), cyklista, který se umístil na Mistrovství Evropy na čtvrtém místě a můžeme třeba připomenout i ostravského umělce-řezbáře Jaroslava Slavíka.

Z výrazů, které přešly se slovem „slavík“ do obecného povědomí se tak třeba říká dětské hračky, která mezi rty píská, či zařízení po odoperování hlasivek. Známá jsou také rčení „zpívá jako slavík“, tedy krásně. Známý je také epiteton básníka Adolfa Heyduka „pootavský slavík“. Z pořekadel bychom mohli citovat to že „zpívá jako slavík po sv. Havlu“, tedy nezpívá, protože slavíci již dávno odletěli za teplem. Možná že lze připomenout i z ruštiny známé Splovej Razbojnik, v češtině Slavík loupežník, známá to démonická postava ruských bylin.

Z místopisných názvů pak můžeme jmenovat Slavičín, město na jižní Moravě, kde je barokní zámek a románský kostel. Slavíkov pak je u Havlíčkova Brodu, ale i u Liberce, u Náchoda a u Prostějova a stejně se jmenuje i několik částí některých našich měst a obcí. Slavíkovice pak jsou u Domažlic, Třebíče a Vyškova a u Berouna jsou Slavíky. A možná že i moravský Slavkov lze odvodit od slova slavík. V okrese Česká Lípa pak bychom našli kopec Slavíček vysoký 535 m. Z odvozených příjmení bychom mohli uvést Slavček, Slavička, Slávik, a jiné např. zdobně Slaviček, což jsou příjmení dvou významných českých malířů otce Antonína (1870-1910) významného impresionisty a syna Jana (1900-1970), který přes kubismus se dopracoval až k smyslovému realismu.

Příjmení Slavík bychom mohli zařadit mezi příjmení, která vznikla na základě tělesných a duševních vlastností, možná i podle původu, či bydliště. Jak jsme již psali, je to příjmení přenesené z ptací říše, kde slavík (modráček, obecný a tmavý) je králem zpěvu mezi ptáky a tak se nabízí hypotéza, že příjmení Slavík dostal ten, kdo měl silný hlas, kdo dokázal hezky zpívat. Leckdo však mohl ke svému příjmení přijít i tak, že pocházel z míst, kde slavíci v noci zpívali a byl slyšet nejen flétnový zvuk, ale

také jejich tlukot. Mohlo však vzniknout i tak, že třeba bydlel v domě, na jehož průčelí byl slavík vyobrazen. A ocitujme pasáž z publikace o českých příjmeních, kde se píše, jak vlastně vzniklo slovo slavík pro tohoto ptačího pěvce. Jeho pojmenování pochází z praslovanských základů, konkrétně ze základu solv (souhlásky zůstaly i v našem slavík, polském slowik, nebo ruském solovej), ze kterého později vzniklo české slovo šedý. Pták má tedy jméno podle svého peří. Znáte Andersenovu pohádku O zlatém slavíku? Císaři se sice líbil jeho zpěv, ale nelíbilo se mu jeho obyčejné peří... V dnešní době ovšem nejsme tak bláhoví a víme, že ani ta každý den jiná a pestrá kravata nezaručuje, že řeč toho, kdo ji nosí, bude moudrá. Natož jeho činy...

Příjmení **STRNAD** je 90. nejrozšířenějším příjmením u nás a je 9. nejčastějším příjmením od písmene „S“. V České republice je hodně přes 9.000 mužů a žen tohoto jména, ale do 10.000 jich pořád ještě něco chybí. Dá se i říci že na jednu osobu s příjmením Strnad připadá 7,8 Nováků.

Příjmení Strnad vzniklo podle vlastností tělesných i duševních s přihlédnutím k vlastnostem ptáků strnadů jako takových. Může však samozřejmě jít i o pojmenování člověka, který se lovem ptáků zabýval, chytal je, či choval v kleci.

Dalším z vysvětlení tohoto příjmení je, že vzniklo příchodem dotyčného třeba ze Strnadice, či jiné zaniklé obce podobného jména. Mohl se také přistěhovat do chalupy, kde se říkalo „U Strnadů“. A jaké jsou typické znaky pro strnada – ptáka? Tak především význačný zobák, tedy kuželovitý silný zobák a analogicky tedy i člověk se silným mohutným nosem byl přirovnán ke strnadovi. Mezi ornitology panuje i názor, že strnad je pták relativně nemotorný, netečný, protože prý dokáže sedět na jednom místě i dlouhou dobu a pokud nehrozí nebezpečí, je jim vše okolo „ukradené“. Je zajímavé, že naši předkové strnady nazývali i dřívější příslušníky finanční stráže, zřejmě kvůli jejich pestrým uniformám. A již zmínění ornitologové vědí, že když strnadi hnízdí, samci řevniví vyštípují druhy své, soky v lásce, násilím. A i když to dělají i jiní ptáci, lidé si všimli, že strnadi to dělají s velkou náruživostí. A jistě není od věci uvést, že od této vlastnosti strnadů vzniklo i ono známé slůvko „vystrnadit“ ve smyslu vypudit, vyhnat, případně i vyštípat.

Z osob, které stojí za zmínku a mají příjmení Strnad lze zmínit Antonína Strnada (1749-1799), astronoma, ředitele hvězdárny v pražském Klementinu, Jindřicha Strnada (1865 – 1930), spoluzakladatele České filharmonie, skladatele a publicistu. Dále pak režiséra filmu „Můj brácha má prima bráchu“ Stanislava Strnada. Lze jmenovat i Julia Strnada,(1910-1964), profesora ČVUT a Vojenské akademie v Brně. Možná že by sem patřil i Alois Strnad (1852-1911), který byl matematikem stejně jako Antonín Strnad (1746-1799), který navíc byl i astronomem. Další Antonín Strnad (1885-1970) byl naopak český herec. František Serafin Strnad byl význačným malířem své doby, stejně jako Ivan Strnad (1926-2004), který navíc byl i ilustrátorem a grafikem. Jaroslav Strnad (1918-2000) byl spisovatel a překladatel literatury. Pavel Strnad (1970) je filmovým producentem a Stanislav Strnad (1906) je českým hercem.

Z místopisných názvů lze jmenovat Strnadice v okrese Benešov. Z příbuzných příjmení pak sem můžeme zařadit Strnádek, Strnadel (Antonín, malíř, grafik a ilustrátor, nebo jeho bratr Josef, prozaik. Zděnek Strnadel je významný český architekt) Strnadel, Strnadovský a některá jiná.

NĚMEČEK je české příjmení, které je 91. nejčastějším příjmením v Čechách na Moravě i ve Slezsku, tedy v naší republice. Je také 5. nejčastějším příjmením od písmene „N“. Mužů a žen s příjmením Němeček je rovněž něco pod 10.000, a na jednoho „Němečka“ připadá 7,8 „Nováků“.

Příjmení Němeček je odvozeno a je zdrobnělinou od základního příjmení Němec. Pokud se týká souvisejících idiomů, rčení, přísloví a pořekadel, lze konstatovat, že se týkají příjmení Němec a v této zdrobnělé formě Němeček nic takového nelze nalézt a stejně je tomu i u místopisných názvů, ať již se týká sídel, hor, kopců, rybníků a nebyla nalezena ani žádná pranostika ve vztahu k příjmení Němeček. A tak při výkladu původu příjmení Němeček se lze odvolat na příjmení Němec, které je 10. nejčastějším u nás a o němž jsme si už povídali v minulosti.

Ze známých a významných lidí můžeme jmenovat Bohumila Němečka, olympijského vítěze v boxu. Další osobou s příjmením Němeček Bohumil, je muzikant a kytarista. Příjmení Němeček bylo svého času známé i v USA, neboť Jan byl starostou Sokola v Chicagu. I dalších několik Němečků s křestním jménem Jan lze jmenovat, z nichž

jeden je známý designér, druhý historik a třetí kameraman. Naopak Jiří Němeček je herec a druhý Jiří je tanečník a svého času byl i šéfem baletu Národního divadla, třetím je houslistou a čtvrtý Jiří Němeček je fotbalista. Naopak Jaroslav Němeček pak je malíř a grafik. Houslistou je i Ludvík Němeček a Matěj Němeček je autorem mnoha českých komiksů. Novinářem je pak Tomáš Němeček. Václav Němeček byl československým reprezentantem v kopané a další Václav Němeček je astronomem. Vít Němeček je lékařem a politikem. S křestním jménem Zdeněk lze jmenovat tři Němečky, z nichž jeden byl spisovatelem a dramatikem, druhý byl fyzikem a vysokoškolským profesorem a třetí sochařem, z jehož soch jedna zdobí i vchod do Aztéckého stadionu v Mexiku a jako posledního lze jmenovat fytopaleontologa a profesora Karlovy univerzity Františka Němečka.

PERLY A PERLIČKY – sokolské i nesokolské

Letošní státní svátek výročí **založení Československé republiky** byl v našem Národním domě opět důstojně vzpomenuť. Promluvil k nám bratr Ivo Pšeničný a povstáním jsme uctili zahrání československé hymny dvojího znění – českého i slovenského. Rozpředla se i debata ve dvou odstínech mluvy československé protkaná reminiscencemi na někdejší osmadvacáté sokolské říjny v době panování bolševiků z dob, kdy se zde oslavy zúčastňovaly proudy sokolského žactva, dorostu i členstva ve cvičebních úbořech a s hudbou... Škoda, že i dnešní stát bratrů Slováků dodneška setrvává tyřdošijně v neslavných tradicích Hlinkových gardistů, kdy i pouhá zmínka o soužití Čechů a Slováků v jednom státě ustaveném především Slovákem Štefánikem, Čechem Benešem a synem slovenského otce a moravské matky Masarykem byla vysmívána a ostuzována. Mladí Češi vědí o první republice jen jistě zlomečky. Mladí Slováci však nevědí, jak se zdá, o naši první republice a jejím vzniku zhola nic. Tak svět odláci...

Sté výročí narozenin se neslaví nijak často. A přece k tomu v našem sokolském Národním domě letos v listopadu došlo. Naš bratr knihovník **Ray Černý** se těch sta let vskutku dožil a v neděli devátého listopadu se konala oslava. Dostavil se kdekdo – dlouhatánská řada českých a slovenských přátel, velká skupina trampů, Reyovi přátelé ze střeleckého klubu, a samozřejmě i jeho manželka Pat a její bratr. Oslavovalo se, hovořilo se, došlo k několika proslovům – a zazněly tóny trampských balad. Mezi proslovy jsme zaznamenali i proslov sympatického českého pana konzula – a jeho přítomnost byla i jistým vyznamenáním naší jednotě; diplomaté České republiky naši budovu navštěvují jen velmi zřídka.

V říjnu se zčista jasna v Sydney objevil pan páter Eliáš. Ne, nebyl to náš bývalý kněz pan páter Petr Eliáš, ten už je teď hezkých pár let na pravdě boží – dorazil sem k nám jeho synovec Vojtěch, **Dr. Vojtěch Eliáš**, leč neméně zajímavá a sympatická postava z rodiny Eliášů. Nepoctil svojí návštěvou jen nás zde v Sydney, zahájil svou pouze několikatydenní australskou exkursi v Melbourne, kam byl pozván českými krajany jako host na zářijový svátek svatého Václava. V Sydney se ubytoval na faře croydonského kostela Holy Innocents u slovenského kněze, kde měl počátkem října za jednoho slunného pondělního poledne přátelský pohovor s věřícími pod košatou lípou na přilehlém školním prostranství. Bylo to tudíž setkání opravdu „ve stínu lípy“ a zúčastnil se ho kroužek sydneyjských Čechů v čele s rodinou Rajnochovou, jež se dostavila v plném počtu i s vnučaty, a která onen pohovor starostlivě i zorganizovala. Z přátelských úst otce Vojtěcha jsme se především v kostce dověděli mnoho z jeho dosavadních životních osudů – a ty zřejmě nepostrádaly na pestrosti. Otec Vojtěch dostudoval v Čechách bohosloví, právě když se vláda bolševiků skončila, a později se věnoval i dalšímu odbornému studiu v Římě. Jako mladý kněz působil na mnoha místech, dokonce i v Londýně, a dnes je, jak se zdá, pravou rukou kardinála Dominika Duky. V neděli dvanáctého října sloužil otec Vojtěch českou mši svatou v croydonském kostele Holy Innocents, a po jejím skončení se opět zúčastnil

pohovoru s věřícími ve společenské hale kostela. Jak se dovídáme, náš vzácný host měl příležitost navštívit i několik českých domácností v Sydney, dvě české restaurace, náš Národní Dům ve French's Forest s jeho prostornou sokolovnou a obsáhlou knihovnou, přešel pěšky Harbour Bridge a projel se po velkolepém sydneyjském přístavu na ferry mezi Manly a Circular Quay. Věřme, že jeho návštěva v Sydney nebyla tou jeho poslední.

V neděli devatenáctého října se v Sydney v kostele svatého Vavřince konal varhanní koncert českého mistra **Pavla Kohouta**. V jeho programu bylo obsaženo i varhanní provedení části Dvořákovy Novosvětské symfonie e-mol. Pavel Kohout je absolventem pražské konzervatoře, a studoval též v Amsterdamu pod vedením holandského mistra profesora Jacquesa van Oortmerssena. Jeho letošní říjnový koncert nebyl jeho prvním koncertem v Sydney, hrál zde již několikrát dříve.

V říjnu skončil v osmadvaceti letech svůj dlouhý a sporuplný život jednadvacátý ministerský předseda Austrálie **Edward Gough Whitlam**. Byl jako laboristický politik velmi výraznou australskou politickou postavou, a jeho úmrtí bylo tudíž provázeno obrovskou publicitou. Obě parlamentní strany federálního parlamentu v Canbeře mu vzdaly společný hold a veškerá media se předháněla ve vzpomínkách na jeho politickou činnost. Australská veřejnost si Whitlama pamatuje především jako předsedu vlády, kterého v roce 1975 tehdejší generální guvernér Kerr za naprosto neobvyklých okolností odvolal z předsednického úřadu a dosadil tam liberála Malcolma Fräsera. To byl překvapivý tah, protože Kerr, laboristu, Whitlam sám na místo federálního zástupce předtím dosadil. Mnozí z nás si zajisté dodnes dobře pamatují výrok z funkce právě odvolaného Whitlama na schodech parlamentu: "Well may we say 'God save the Queen', because nothing will save the Governor-General!" A k tomu i později došlo... Whitlam byl zručným právníkem a koncem šedesátých let se stal vůdcem australské Labor Party. V oně funkci ihned začal s prováděním zásadních reforem v laboristické straně, zmodernizoval její vedení a postupy, a v roce 1972 s takto reformovanou Labor Party ve federálních volbách zvítězil pod heslem "It's time!" Ihned po zvolení se pustil do dalekosáhlých reforem – prosadil například všeobecné zdravotní pojištění zřízením Medibank, ihned zrušil povinnou vojenskou službu, odvolal australské vojsko z Vietnamu, a jako snad jeden z prvních státníků uznal vládu čínských komunistů. Sám také Čínu jako předseda vlády navštívil. Zasadil se i o zpevnění rovnoprávnosti australských domorodců. Jeho tříletá vládní činnost se ovšem potkávala s velikými hospodářskými problémy, a s nechutnými politickými skandály. V roce 1975 se Whitlamova vláda ocitla v těžké finanční krizi a vlastně přímo na pokraji finančního zhroutilí celé Federace, když parlament neodhlasoval federální rozpočet. Po svém odstranění z místa předsedy vlády a po prohraných volbách ještě setrval ve vedení Labor Party, avšak v roce 1977 se vzdal svých politických funkcí. Byl to bouřlivák, a byl silně kontroverzní postavou australské politiky – byl to nicméně muž dalekého obzoru a reformista každým coulem své bytosti. Mezi Čechy nebyl nijak oblíben, a to především kvůli své laxnosti vůči komunistům. Naopak, jeho předchůdce, Robert Menzies, nám Čechům konvenoval svým samozřejmým velmi kritickým a rázným postojem k bolševické expansi. Jednu přednost Whitlam ovšem měl. Jako klasicky vzdělaný intelektuál znal antickou historii, dovedl řecky, znal řeckou kulturu a správně vyslovoval „kilometr“ s důrazem na „lo“. Jinak ale nebyl v našich očích českých exulantů jako odpůrce komunismu „nic moc“. Dal přednost obchodním stykům s bolševickou Čínou před principiálním neuznáváním vražedného režimu.

Letošní **vepřové hody** uspořádané v říjnu v Národním domě se opět i letos vydařily. Účast hodovníků byla sice tentokrát poněkud menší, ale všechno klapalo, a klapalo dobře. Novinkou bylo, že neobsluhoval číšnický personál, a bylo tudíž nutno vystát si frontu na vepřové dobroty před kuchyní. Tentokrát bylo i nutno zaplatit vstupné. Všechno ale dopadlo dobře, mezi hosty byli jak Češi, tak Slováci ve vzájemné pohodě, jak je v posledních letech již ustáleným obyčejem.

Pět zástupců sokolské jednoty v Sydney v čele s bratrem starostou Janem Jelínkem se v Canbere zúčastnilo **recepce uspořádané českým velvyslancem** u příležitosti výročí založení Československé republiky v říjnu roku 1918. Byla to záležitost víceméně rázu formálního za přítomnosti jak zástupců mnoha delegátů canberského diplomatického sboru tak pozvaných členů české krajanské veřejnosti v Austrálii, a pan velvyslanec měl ku shromážděným účastníkům obligátní proslov v řeči anglické. Program byl zpestřen několikačlennou slováckou kapelou s cimbálem a neutuchajícím zpěvem. Byl to hudební a pěvecký soubor šesti pohledných moravských chlapců – chlapců jako ze škatulky – ve slováckých krojích, a dovolil bych si uvést, že to jejich osvěžující vystoupení bylo nesporně zlatým hřebem oné recepce. Hudba i zpěv se rozléhaly prakticky po celou dobu sluncem zalitého canberského odpoledne.

Recepce v Canbere se zúčastnili i **manželé Nevečeřalovi**, a nás pět Sydneyjských se druhý den cestou domů zastavilo na pár hodin na jejich rozlehlé farmě. Nu, to zastavení ale stálo za to! Jak to jen, tu celou nádheru, jak to jen pouhými slovy vyjádřit? Jedete a jedete z Canbery směrem na tajuplné, momentálně bezvodé Lake George, jedete australskou pustinou, však to znáte, ale asi po osmdesáti kilometrech jízdy pustinou odbočíte sem a zatočíte tam, a zničehonic se ocitáte před dlouhou alejí borovic. Jakoby to povstalo z nitra země mávnutím jakéhosi neviditelného čarovného proutku. Kam oko dohlédne, tam se pokochává tou zelenou borovou nádherou. Po jistých nezbytných formalitách se otevře branka a vy se autem vsunete mezi tu vši borovinu. Jedete a jedete, stoupáte mírným návrším několik set metrů tou borovou okázalostí. Borovic přibývá i vedle cesty. Po pravé straně vás najednou vlídně přivítá úhledné obydlí s červenobílým označením pražské ulice – ale pozor! Ještě jste nedojeli. Ještě tam nejsme a ještě v oslnění té boroviny vydržme. Vydržme, leč jen ten okamžiček. Jsme u cíle, stojíme před dalším obydlím a vítají nás sami hospodáři Nevečeřalovi. Pantáta s paňmámou? Chyba lávky, drazí přátelé, chyba lávky! Před domem stojí pyšní vlastníci rozlehlé vinice prostírající se o kousínek opodál, jen co by kamenem dohodil. Co by kamenem dohodil – dohodil by ale jen právě k oné vinici.

Nedohodil by se konců těch všech stovek a stovek hektarů. Žasnete. Pozdravujete, jste pozdravováni šveholivou češtinou, srdečně hlučnou byť i slaboulince budějovickou, a užuž jste uváděni. Kam? Do ráje. Do skutečného ráje v pustinách australských! Ano, do skutečného ráje ve skutečných pustinách australských. Nevycházíte z údivu, protože tak dlouhou cestu byste prostě ani nezvládli. Všude plno knih a vkusných obrazů. Všude důkazy kulturního dědictví českých majitelů. Všude jen plno, plničko pohody. Nu – trávili jsme v té oáze nedozírné australské pustiny několik překrásných chvil a vzpomínek. Po několika sklínečkách musel zazvonit zvonec. Pohádky konec nebyl. Vezli jsme si ji s sebou do Sydney. Čest a sláva manželům Nevečeřalovým!

Nedlouho po svém vystoupení v Canbeře si potom slováctí koncertní umělci s cimbálem a s vervou zahráli i v československém **Country Clubu** v sydneyjském Kemps Creek. Country Club totiž oslavoval čtyřicetileté výročí svého založení. Přítomen byl i český konzul v Sydney s početnou konzulární suitou. Těch šest chlapců – všichni to jsou kluci jako lusk – se znovu překonávalo ve hře i zpěvu. Zpívalo to v sále všechno s nimi. Nebylo možno se zpěvem v jejich společnosti neveselit. Nedivil bych se, že by si naplnili kapsy tolary a dukáty, kdyby je zde angažoval některý z nočních klubů. Takovou senzaci Australané ještě neslyšeli! To se samozřejmě neuskuteční – už i proto, že hoši doma prý vlastní vinice, a ty potřebují jejich neustálou péči. Tak se to dovídáme od jejich manažera pana Ing. Píši, otce zdejšího českého velvyslanceckého rady v Canbeře.

The Sydney Morning Herald ze sedmého listopadu přinesl nekrolog u příležitosti **úmrtí Saši Nekvapilové** v požehnaném věku pětadevadesáti let. Narodila se v Praze v roce 1919, a tam dospívala jako slečna Příhodová. Stala se československou závodní lyžařkou. Po odchodu do exilu přes Rakousko zakotvila počátkem padesátých let v Austrálii, a spolu s dalším českým lyžařem Šponarem se stala zakladatelkou a průkopnicí australského lyžaření ve Sněžných Horách. Tam trávila mnoho let exilového života, a tam si také otevřela obchod s lyžařskými potřebami. V dobách, kdy se v Canbeře na vyslanectví k oslavě národního svátku scházivali tam pozvaní Češi z celé Austrálie, Saša Nekvapilová nikdy nechyběla. Zesnulou přežilo v Melbourne několik jejich příbuzných, včetně tří pravnoučat, a bratr František.

„Slunce, seno a pár facek“ – nebo ještě lépe: „Slunce, seno, erotika“. Tak a nejinak nám bratr Petr Čermák představil ve dvou filmech v **kinu Ponrepo** v říjnu a v listopadu jihočeskou vesničku Hoštice poblíže Volyně. Vesničku Konopníkouc, Škopkouc a jejich spády. Nu, jen si to představte: Erotiku, pár facek a to všechno zalito slunečním jasem a vůní jihočeského sena. Oba filmy pocházejí z počátku devadesátých let, kdy se Češi sotva ještě probouzeli z dlouhého spánku v bolševickém snění. Smysl pro humor tomu všemu ani nechybí, leč naprosto samozřejmě režie opět předpokládá, že každý divák musí být, a je, dokonale obeznámen s ryze českou problematikou. Čili opět nic pro Oscara. Je to podívaná jinak naprosto neškodná. Nahotinky? Ne jedna, ne dvě nebo tři, nahotinek plné plátno – hemží se to jimi a cenzura ani mrk! A což těch jadrně zcenzurovatelných výrazů. Česká filmová režie se se počátkem těch opojných devadesátých let prostě nemohla nasytit svobody. Sytila se, přesycovala se a obecnstvo zřejmě rádo tleskalo...

V listopadu proběhla v **Brisbane mezinárodní konference světových špiček G20**. Za přítomnosti mnoha tisíc policistů – místních i dovezených odtud i odjinud. Rokovalo se, rokovalo – a došlo i k organizovaným protestním pochodům městem ostře sledovaným policií na každíčkém krůčku. K zachování pořádku všeho pouličního dění přispívalo jakoby objednané queenslandské vedro nad 40 Celsia, a to se stalo nejlepším spojencem starostlivých ochránců veřejného pořádku. Na jednom místě došlo k veřejnému spalování australské vlajky protestujícími domorodými extrémisty, a to bylo věru nechutné! Nechutné a neúčinné. Brisbane prožila asi vůbec nejdramatičtější dva dny své dosavadní existence. Australská vláda se svého úkolu zhostila na výbornou – a jinak to nemohlo být chápáno ani jinde ve světě. Barrack Obama se tužil, britský ministerský předseda si s Abbottem poklepávali na ramena a Putin se rozehrátým městem a houfem účastníků sotva mihl, ale mihl se jimi. Nedal se odradit. Nic moc, ale stálo to za to. Opravdu to stálo za to? Stály za to rozhodně některá postranní jednání – několik pohlavárů oslovilo australský parlament v Canbeře, Anděla Merkelová si prohlédla na pozvání Tony Abbotta krásy Sydney, a vyšlo i najevo, že čínský prezident kdysi již několikrát navštívil Austrálii, a tentokráte že jeho zájezd na Tasmánii doplní jeho předešlé návštěvy ostatních australských států. Never mind anexi Tibetu, never mind usmrcení stamilionů lidí doma. Never mind Tiananmen Square a krvavé potlačení tamní vzpoury, never mind každoročních poprav odpůrců režimu – business je business, a ten se rok od roku mezi čínskou diktaturou a Austrálií čile rozrůstá. Putinovi to holt nevyšlo. neumí v tom dost dobře chodit.

Lovec perel *Bojar*

**Kino Ponrepo bude mít prázdniny od
prosince do ledna.
TĚŠÍME SE NA SHLEDANOU V ÚNORU 2015**

NĚKOLIK ČRTŮ Z MLÁDÍ DOMA (6)

Vltava, Vyšehrad a Slavín

Bořek Šindler

Santusák, santusáci – kdo to slovo kdy kde slyšel? Slychal jsem je já, jako ještě velmi malý školáček, a to z úst strýce Karla. Strýc Karel, strejda Karel, nejmladší z dědových tří bratří, opravdový podskalský silák, byl majitelem půjčovny loděk v místech, kde kdysi bývala podskalská Výtoň, centrum starého dřevařského Podskalí. Na podskalském podbřeží, dnes takhle jakoby našrek od těch hodin na nábřeží. Tam bývalo za první republiky království strejdy Karla, a tam jsem za teplých sobotních a nedělních odpolední s dědou hrozně moc rád chodíval. Byly tam loďky, naučil jsem se tam veslovat, „šlapat vodu“ – a pozoroval od strejdovy kancelářské boudičky ty santusáky. Po očku. Jen tak po očku, jakoby nic. Nedaleko strýcovy půjčovny loděk podél Vltavy stávaly totiž obrovské haldy říčního písku, a právě na těch haldách polehávali santusáci. Na těch stranách obrácených k jihu se ti santusáci povalovali, muži i ženy, s flaškami piva hned při ruce, polooblečení, často i velmi opilí. Santusáci snad patřili k té nejspodnější vrstvě pražské spodiny. Přespávali pod vyšehradským železničním mostem nad samým ústím potoka Botiče mezi kanalizačními rourami, kde jim v noci bylo teplo. Kde ten název „santusáci“ strýc Karel nabral? Těžko povědět. Když jsem začínal ovládat latinu, vyložil jsem si to jako lidovou obměnu výrazu sanctus, svatý. Santusáci, lidé svatí, bohu svěřeni a bohem chráněni. Tak nějak to asi bude, ale krk bych za tuto interpretaci nedal. Ale santusák, to byl pro mne už tehdy pojem.

Nu ovšem, třicátá léta byla všude po Evropě léty nezaměstnanosti, a obstarší opilci prostě neměli ani v Praze pražádnou šanci. Povalovali se na haldách písku a lélkovali. Pro mne, chlapce z nově zbudovaných Dejvic a z „dobré“ rodiny byl ten pohled na ně lekcí z praktické sociologie. Nejen pohled na nešťastníky santusáky. Byly i jiné pohledy a sociologická pozorování školáčka z Dejvic. K strýci Karlovi totiž docházel i pan Chroust, a hrály se tam před tou jeho boudičkou šachy. Ne karty, prosím, šachy se tam hrávaly. Hrál se tam „šach“ abych upřesnil. Hrál děda, hrál strýc Karel a hrál i zámožný pan Chroust, mohovitý majitel blízkého uhelného skladu. Všichni hrávali s vervou, vedli mezi sebou ostře nabroušené politické debaty mně tou dobou zcela nesrozumitelné, a hrozili pěstmi směrem na pražský Hrad – ten bylo od strýcovy půjčovny loděk vidět jako na parádní pohlednici, přes most Palackého v samém popředí. Hrozil strýc Karel, levou pěstí - nadšený komunista, sice majitel soukromé půjčovny loděk, leč absolutně kovaný bolševik. Prvorepublikánský. Hrozil pěstí, pravou pěstí, na Hradčany i zámožný majitel uhlířského podniku pan Chroust, zatvrzelý a nejpravocovatější pravičák. Tu jejich politickou příslušnost jsem si později doplnil až jako gymnasista. Můj děda hrál ty šachy – šach – a nikam žádným směrem nehrozil, moc toho nikdy o politice nenapovídal. Pro mne školáčka to všechno byla dlouho nerozluštitelná hádanka. A což teprve, když se tam na chvíli zastavil i „malej Karel“, syn strejdy Karla, dědův synovec, komunistický redaktor Rudého práva! Ten s těmi hrozbami proti Hradu ale dovedl pane nějak pomáhat! ... Ty hrozby pěstmi, levou i pravou, všechny ty řeči kolem, tomu všemu jsem nijak nerozuměl, sledoval jsem to jen se zájmem nezúčastněného diváka, ale podržel jsem si řeči nějak v paměti a po několika jsem si to všechno i počínal domýšlet... Byly to ale i lekce určitého stupně tolerance. Ti chlapi se dovedou rozohňovat, hrozit pěstmi směrem k Hradu, ale šachy hrají spolu dál! Bral jsem to jako samozřejmost. Doma v Dejvicích, v naší domácnosti ruského legionáře a tehdy vrchního komisaře ministerstva národní obrany, jsem nic podobného neslychal. Táta byl zatvrzelý Masarykovec, až do smrti, a vůbec ani jinak v Dejvicích ani v Bubenci se žádné podobné řeči o svržení vlády nevedly a neslychaly... Vedl jsem já to vlastně dvojí život? Možná. To všechno, jak říkám, mi došlo mnohem později, až po mnoha a mnoha letech, až za Protektorátu.

Jednou ale taková příhoda – jako z románu. Strejda Karel mě poslal koupit číslo Rudého práva, a dal mi na to peníze. Kam jsem to měl jít koupit? Sel jsem samozřejmě do papírnictví na Vyšehradské třídě, kde kupovali noviny babička s dědou, ta patřila takovým dvěma stařenkám. Vysázím peníze na pult, a že chci Rudé právo. Stařenky div neomdlely. Rudé právo? Pro koho, hochu? No pro strejdu Karla. Děda s babičkou nikdy komunistický tisk nekupovali, čítávali Národní politiku a Polední list, a moje vystoupení bylo pro stařenky tudíž naprostou senzací. Rudáška mi ovšem prodala, obchod je obchod, ale i to byl pro mne zcela neobvyklý a nevysvětlitelný zážitek. I to mi všechno došlo až po letech a letech. Ale i to byla lekce – naše první

republika byla věru tolerantní. Ano, byla opravdu velice tolerantním státem i po nástupu nacistů v sousední zemi...

Děda mi vždycky byl dědou i kamarádem. Babička babičkou, zpěvačkou, vypravěčkou dějin, pekařkou chroupavých bábovek s mandlemi, babičkou jedinečnou, milovanou babičkou, leč jen babičkou. Ne kamarádkou. Narodil jsem se na Vyšehradě, v Podskalí, celé dětství jsem strávil v Dejvicích, ale tam všude kolem Vyšehradu byly stopy po předcích. Po maminciných předcích. S tatínkovými příbuznými ze Svojsic na Kolínsku se vždycky udržoval z Dejvic jakýsi odstup – a po celé dětství jsem nevypátral, co ten odstup způsobovalo. Vyšehrad mi byl naopak blízký, velmi blízký a teplý. Žili tam babička Amálka s dědou Antonínem Kubátem, matčini rodiče, a ti oba zůstali Podskalí a Vyšehradu věrni až do hrobu. Babiččini pokrevní příbuzní – i pokud tam někde kolem žili – byli pro mne úplnými cizinci. Pravda, kmitá se mi v hlavě jméno Pokorný, Pokorná, dokonce Běla Pokorná a to jméno maminciny sestry Běla a jméno sestřenky Bělinky snad i z těch příbuzenských konců nějak pochází, tam mi ale v hlavě to babiččino příbuzenstvo dnes už končí. Škoda, buhví čeho by se člověk mohl dopátrat. Svoji vlastní matku, tu Annu Vyhnalovou z Křečovic u Sedlčan, tu babička za mého dětství vyznamenávala a navštěvovala dennodenně. Nosila ji květiny na vyšehradský hrob, zapálila na něm svíčku a posteskla si. Jako malý chlapec jsem s babičkou často a rád na ten památný hřbitov chodíval. Nebylo to tam z Vyšehradské třídy ani nijak daleko. Dalo se jít buď skrze Podskalskou radnici nahoru po schodech, nebo po stráni, nebo „nahoru Neklankou“. Mě to táhlo k těm „schodům“ – i když babička dávala přednost té stráni, po stráni to bylo pro ni a pro její nohy schůdnější. Já „po schodech“ samozřejmě vyletěl jako střela, a čekával na ni nahoře u hrobek podle stěny; to byly holt časy! A na posvátném vyšehradském hřbitově, kde je pochován kdejaký český prominent, tam jsem býval jako doma. Babička mě samozřejmě vodila i kolem Slavína, a význam vyšehradského Slavína mi tudíž nikdy nebyl cizí, byť jsem to všechno jako hošík vnímal jen naprosto dětským způsobem. Ale ten pocit jisté úcty k našim spisovatelům, básníkům a skladatelům ve mně pak už vždycky, navždycky, zůstal.

„Nahoru na Vyšehrad“, za vyšehradskou citadelu jsem chodíval i s dědou. Jen ale někdy v neděli s ním se dalo rychle vyběhnout „po schodech“ bez hekání. Ne ale na hřbitov – za podzimních a zimních nedělních odpolední, na dětské divadélko, na kašpárka. To se tam hrávalo a vždycky jsem se tam těšil. Především samozřejmě na kašpárka jsem se těšil. Ale zamlouvala se mi i celá ta atmosféra v hledišti. Seděli tam všude chlapečkové a holčičky, většinou na klínech rodičů. Když se o přestávce rozsvítilo, hned do hlediště vešel zezadu od vchodu chlapík a rozstříkoval lesní vůni. Jako bych ji cítil i dnes. Za ním následoval další chlapík s takovým jakýmsi nosítkem na břiše a halasně vyvolával eeskymóóó, eeskymóóó – a děda mi to eskymo někdy i koupil, v ledovém obalu, v čokoládě – eskymo se prodávalo i po biografech, a patřilo prostě k věci... Sestřenka Bělínka se nikdy nezúčastňovala, buhví proč. Tu ale vodívali na představení živého kašpárka, kašpara Vojtu Mertena. Ten po představení chodíval do hlediště mezi malé diváky a Bělínka mu říkávala „ať se ti něco hezkýho zdá“ – sám jsem ji slyšel a hlavou kroutil... I já někdy chodíval s maminkou do „říše loutek“ v městské knihovně dole v Praze, a tam hrávali pro děti náročnější kusy a měli tam loutky opravdu umělecké... Nu, ale zpět na Vyšehrad. Tam po skončení dětského divadélka se šlo s dědou dolů do Vyšehradské třídy. K babičce na bábovku a na něco „vod Veselejš“, z protějšího uzenářství. Takže Vyšehrad mi býval takovým druhým domovem, od Vltavy a divadélka až po ten památný hřbitov se Slavínem...

A ještě tedy alespoň pár slůvek k tomu hřbitovu. Na vyšehradském hřbitově jsem se od malička pohyboval jako po dobře mi známé půdě. Hned poblíže vchodu, když se tam vystoupilo „po stráni“ jsem vždycky zíral s obdivem a s údivem na sochu svatého Šebestiána. Stávala tam, a dodnes tam ta jeho socha stojí, a já jako malý chlapec tu sochu vždycky zahrnoval svým dětským obdivem pro ty jeho mučednické rány a šípy v těle. Pojem jeho svatosti mi zůstával ale cizí, naprosto cizí. Babička s dědou po převratu v říjnu opustili katolickou církev, a babička vždycky vehementně brojila proti Římu, proti církvi a proti její okázalé moci. Byla skálopevnou odpůrkyní Říma a katolictví. To jsem já ještě tehdy nijak nechápal, ten její prudký odpor. Já byl prostě jenom „bez vyznání“, a bylo nás takových kluků bez náboženského vyznání ve třídě několik. Byla to taková československá specialita být „bez vyznání“ – v jiných zemích se to nevedlo... Bez vyznání jsem byl, nebyl jsem ani pokřtěn, ale večer co

večer jsem se u postýlky modlival „andělíčka“, i u babičky na Vyšehradě. Bez vyznání a nepokřtěná byla i sestřenka Bělínka, ale ta se „andělíčka“ nemodlila, modlit nemusela... To všechno jsem tou dobou brával jako housku na krámě – poslouchat babiččiny proticírkevní vývody, modlit se andělíčka, být bez vyznání a nechodit do kostela, dát se babičkou poučovat o Husovi a nebojácných českých husitech, zapalovat s babičkou svíčku na hrobě její matky na vyšehradském hřbitově, chodit s ní na hřbitov na Dušičky, pozorovat strejdu Karla jak hrozí zařatou pěstí k Hradčanům, jak hrozí pravou zařatou pěstí stejným směrem i objemný pan Chroust. A poslouchat babiččinu tklivou píseň o tom, jak na poli Moravském krev česká tekla proudem, až zružověla zem. Tu jsem miloval – a babička zpívat, pane, dovedla! To bylo její. I santusáky na haldách písku jsem bral jako samozřejmost. Všude to vonělo naší republikánskou svobodou – až do německé okupace. Pak spadla klec. Spadla na hezkou řádku let – a krev česká opravdu tekla proudem, až zružověla zem.

Z TAJŮ KRÁS ČESKÉ ŘEČI

Bořek Šindler

Ovšemže se čeština neustále obohacuje dalšími a dalšími anglickými nebo poangličtěnými výrazy, a to nejen zejména v oblasti počítačových tajemností. Jak by ne. Není v tomto obohacování se také ta naše řeč sama samotinká. Obohacené anglickými slovy jsou dnes volens nolens i jazyky jiné, a dokonce i pyšná a vznešená mluva francouzská tomu náporu namířenému zálučně na srdce Evropy především z Ameriky nedovede vzdorovat a dokonale uchraňovat svou galskou čistotu. Nu, vyrojilo se těch novot z řeči anglické do té ubohé češtiny jako včel, zahemžilo se to žihadly a není divu, že se vyslovují obavy ochranitelů její čistoty a panenské nenarušenosti. Nejsem sice žádným rádně vědecky vyškoleným filologem, a jsem si tudíž dobře vědom svých z toho vyplývajících omezení, dovoluji si ale přesto znovu opakovat a kdekoho kolem sebe ubezpečovat, že naše vybroušená a bohatě vyšperkovaná česká řeč se nemá čeho obávat, a že onomu horentnímu vpádu anglických pojmů už dnes směle čelí, a i do budoucna že mu celkem hravě odolá. Odolala kdysi ještě daleko nebezpečnějšímu a hrozivějšímu útoku němčiny, a to byl věru mocný a lstivý útok. Útok trvajících celé generace, vyvrcholený systematickým odbouráváním našeho jazyka z veřejného života za doby císaře Josefa II, jeho houževnatých snah prosadit všude jen a jen spisovnou němčinu, a ohrožující český jazyk tehdy ještě zhora nedobroušený. Byl to útok vedený jak přímo z císařské Vídně tou dobou Čechám a Čechům jednoznačně dominující, tak i z úředních „císařských a královských“ působišť v poněmčené a k českému jazyku tehdy ještě poměrně vlažné místodržitelské Praze. Dnes už je však někdejší zákeřný jazykový nátlak císařské „k. und k.“ Vídně dávno ten tam, je nám teď v Čechách už jen hořkou vzpomínkou, a celé Čechy a celá Morava triumfálně hlaholí už po několik generací jen po česku. Po česku. Tak, onak, často i ledajak, ale po našem, po česku, po českomoravsku, jak kde.

Když se tak člověk začne doma v republice rozhlížet a zaposlouchávat se od Růžďky a Všetína po Cheb a Aš, od Frýdlantu do Domažlic a od Fulneku po Slavonice, vidí a slyší v jisté harmonii to a vidí a slyší i ono. Poslouchá to, pravda pravdoucí, v různých tóninách, ale všechno to zvučí v podstatě ve srozumitelné češtině. A tudíž našince z podrovníku napadají přitom i hříšné myšlenky. Nu, hříšné nehříšné, jak se to na ten talíř nadrobí. Tak například, jak by asi potřásali svými prostříbělými a moudrými hlavami ti obrozenští Pepové, třeba takový abbé Josef Dobrovský anebo i jeho pilný následník Josef Jungmann, kdyby se dnes tou širou českou zemí procházeli. Uši by ani moc asi strážit nemuseli. Hrozně rád bych ale alespoň zpovzdálí pozoroval, jak oni by se medle asi tvářili („jaký by asi dělali ksichty“, bývaly by jadrně procedily ještě naše babičky). Však on ten učený abbé ani té češtině nijak moc šancí nepřipisoval, přestože její mluvnicki vzorně vyšprnil, a chudák Jungmann se nějak kolem těch svých slovníků nějak naplahočil! Nu a dnes? Dnes by oba slyšeli šveholit češtinu od té Břeclavi až po ten Děčín. Na venkově i ve městech. Do uší by se jim to asi trochu zadržávalo, byli by z toho jistojistě úplně mimo tu mísu, ale český švitor by v tom všem nejrozličnějším ladění nerozpoznat nemohli. Rozplakali by oni se, nebo by plácali jeden druhého radostí po ramenou? A co teprve, kdyby zjišťovali, že místo šnuptychlů, štrozoků, šnelcůků, frajlinek, mašinfýrů, maníků, šrajtoflí,

vikslajvantů, fuseklí, mašinkvérů, mundůrů, krajzlíků, šláfroků, ba i těch ksichtů, a dalšího rakušáckého haraburdí se už hned zase dovedly vynořit v české řeči ty tak dnes oblíbené platformy, lídři, regiony, mekáče, sekáče a ta všechna zbrusu nová i zánovní poanglovaná češtinová pomíchanice? Nezačali by se oni snad nakonec i ošívat a proti těm nečešským novinkám ohrazovat? Oni by se ošivali a ohrazovali, což o to. Leč. Ano, leč sledujme to s nimi i dál.

Zjistili by totiž brzy, že moderní čeština se nijak té anglické invasi vůbec asi nebrání, a dokonce ubránit ani nechce a nepotřebuje. Že se těch všech anglicismů vlastně ani vůbec neleká, že jí jsou celkem i dost šuma fů a lógr, že ona dnes už na ně i má. Že je nad ně i jakoby povznešena a neutiká před nimi bázlivě, nijak se před nimi nekrčí, neskrývá, skrývat že se prostě nijak nemusí. Že ona si už dávno i sama ústrojně umí vytvářet svoje ultračeské neologizmy, nová česká slova a za své poslední návštěvy v České republice jsem se těmto novým výtvorům nepřestával podívat ani já, ba obdivovat je. Uvedl bych například výrazy jako posilovna, mateřinka, odchyt, rozehrávač, dvojchyba, rozkrývat, navýšení, jednotlivkyně, četnice, příhraničí, přeplněnost, upozadit/upozadnit, koláčovna, odstávka, řadič, rolák, doutřit, doutřit se, přívalový déšť, poutač, kolejiště metra, prorůstové opatření, a to mi bezpochyby unikla i celičká dlouhatánská řada jiných novotvarů. Nu, jen si to považme. České ucho, navyklé jen na exilový suchopár, a najednou zachycuje tolik rozdráždění! Ten „poutač“ už je dnes celkem opravdu jen stará vesta, používá ten výraz kdekdo, to je na tom to nejradostnější: ono se to lidem dnes nemusí nijak cpát do krku, oni ty výrazy používají, docela spontánně je užívají, automaticky. Jakápak reklama. Poutač! Když jsem se pozastavil nad „odchytem“ koček, setkal jsem se nad svou zřejmou neznalostí s diskrétním potřesením hlavy. A proč ne četnice? Když četník, tož i ta četnice. Když jednotlivec, proč ne jednotlivkyně? Zaslechl jsem v televizi i slovo výherce a jemu odpovídající „výherkyně“. Dvojchyba a rozehrávač patří snad jen na tenisový dvorec, ale je to tady, máme to. „Stát na bedně“? Nu přece přijímat vyhranou medaili!

Kromě zbrusu nových českých slov se rojí i celé kupy nových výrazů – naše babičky by bývaly řekly českých „vejšplechtů“ – a z nich nemohu zde neuvést ten nejpodařenější. Jen ovšem jevící se jako nejpodařenější mně, přespolečnímu. „Hele ty mlč a nech už toho, ty seš úplně mimo mísu“. Za minulých generací mohl člověk být vedle jako jedle, dnes je ale „úplně mimo mísu“. Jsou k tomu dva možné výklady – jedním z nich je možnost, že jde pouze o mísu jídelní... Takže si znovu dovoluji tvrdit, že kdo se obává o budoucnost češtiny, ten je „hele úplně mimo mísu“... Těšíte se do vodorovna? Jestliže se do vodorovna těšíte, těšíte na pohodlíčko postele. Jít se vyspat. Do vodorovna se položit... Všechno se to tam doma ale netřpytí. Není to ani všechno zlato. Do ušního bubínku nenavyklého poslouchat domácí cvrkot se člověku nahnou i předsametácké posametácké hanebnosti. Není to například tentýž výraz. Je to ten samý výraz, ta samá látka, ten samý člobrda. Teď? Nyní? Jaképak teď, jaképak nyní? V současné době, v současném čase, v nynějším čase. Proto? Jaképak proto – tím pádem! A proto hrajte, já chci být veselá? Kdepak! Tím pádem hrajte, já chci být tím pádem i veselá. Heč! Tyto prastaré a zavilé germanizmy, řekl bych, tropí uchu více bolesti, než všechny ty platformy, ty všechny regiony a všichni ti lídrové... Sám Václav Havel se ve svých mluvních i písemných projevech zasadil o používání tvarů, jako můžu, můžou, říct, takže v současné době prakticky to můžu říct, že když dva činí to samé, není to to samé. Brrr...

Ty tam jsou ale dnes šarvátky s našimi někdejšími německými spoluobčany o prvenství řeči, češtiny nebo němčiny. Oni si ale nakonec ti naši bývalí spoluobčané dobře žijí ve svém kdysi jimi tak vysnívaném Německu. A dávají nám věru zatím konečně pokoj. Zatím. Oni nám a my jim. Pravda, cestou tam k nim domů do té jejich Říše je to trochu pocuchalo, ale i oni „trochu“ pocuchali, a setsaframentsky pocuchali, i nás, ne? Nu, tak nebo tak, čeština dnes zvučí po celém tom našem kraji, nahoru, dolů i napříč. Zvučí ponenáhlou a všelijak, někdy to člověka dovede i pořádně namíchnout, ale zvučí to všechno po česku. Konečně jen a jen po tom česku. Naši rozpínají a přinabubřelí germánští Spoluevropané dostali v té poslední evropské válce důkladně na frak. Kdo holt seje vítr, sklízívá bouři. Ti naši germánští sousedé zasévali vítr už dávno a dávno, po celá staletí. V roce 1410 propuknul ten jejich vítr ovšem taktéž v opravdovou bouři, a to v té bitvě u Grünwaldu. Však i náš tatík Žižka si tam prý přišel na své. V druhé takové jimi rozpoutané bouři, ve druhé světové válce, lehl skoro popelem Berlín, a pak se nám podařilo konečně se od těch našich

německých spoluobčanů, náramných to obdivovatelů německé říše odpoutat, respektive odpoutat je, podle jejich opakovaného toužebného přání, od nás samotných. A dnes tedy všude u nás doma hlaholí jenom ten náš jazyk... Pozor ale, pozor! Deset, jedenáct milionů Čížku je jen kapička. Jen ta kapička kapilinka. A všichni dobře víme, že Mnichov stojí stále tam, kde stával v září roku 1938, a Berlín už že zase rázně udává ve Střední Evropě takt... Správně tušíme, ba dobře víme, že slabomyslných ignorantů s nějakým tím deštníčkem je na tom milém Západě vždycky podstatná zásoba, a že převálcovat nás z Východu na blankytné modro je toliko pouhou hračkou, s nabodeníčky nebo i bez nich... Tak jen teda nebejt mimo tu mísu!

Není pussy jako pussy

5. 11. 2004 Milan Hulík

Kde kdo se nyní vyjadřuje k vulgaritě pana prezidenta, a proto se nechci přidávat, jen vzpomenout jedné historické drobnosti, která má dnes vypovídací hodnotu. Bylo to v oněch nádherných listopadových dnech, kdy se dělala sametová revoluce a kdy na jevištích a v hledištích divadel seděli dojatí lidé nadšení z nové svobody a demokracie. Byla to jistě pro všechny ta nejlepší představení v životě, už nebylo třeba narážek a zmizely obavy, že ta nebo jiná inscenace bude zakázána. Neplatilo se vstupné a návštěvníci – právě osvobození občané, si povídali se svými herci a osobnostmi, které objížděly divadla taxíky. Tehdy se začal na veřejnosti poprvé objevovat ing. Miloš Zeman v roli politického lidového vypravěče. Miloš Zeman byl jedním z prvních, kdo se s touto rolí sžil a kdo se v ní, zejména na jevišti Semaforu, stal populárním. A tehdy se poprvé s ním objevila i “pussy”, i když ve své neanglické podobě: ryze česká.

Miloš Zeman jako čerstvě koptovaný poslanec Federálního shromáždění právě na jevišti Semaforu bavil svými čerstvými politickými historkami a jedna z nich byla o křesle, do kterého ve FS usedl. Bylo opatřeno označením jeho předchůdce, odstoupivšího poslance – Marie Kabrhelové, členky ÚV KSC, členky čl. Rady žen, předsedkyně ÚV Československého svazu žen (po Gustě Fučíkové), členky Mezinárodní federace žen, členky předsednictva ÚV Národní fronty, členky Světové rady, nositelky Řádu práce, Řádu Vítězného února a Řádu republiky. Pussy k pohledání. Již její jméno, natož výčet funkcí, vyvolaly v hledišti bouři smíchu. Z hlediště zaznělo: „je to komunistická p..a“. Pan inženýr se otočil a se svojí známou káravou dikcí diváka poučil: „*Takhle se nemluví o dámě*“. Spojení slova „dáma“ s galerkou komunistických funkcí jen smích umocnilo. „*Tak je to bolševická kurva*“, oponoval divák, aby se mu od pana poslance Zemana dostalo dalšího poučení: „*I tato soudružka je pořád dáma, jenom se jí tak nesmělo říkat*“. Semafor se otrásal smíchem. Miloš Zeman bodoval. Sbíral první body do Lán.

Tam se stal nyní autorem výroku, který rozebírají novináři, politologové, vysokoškolští učitelé, psychologové a právníci, v češtině „K...a sem, k...a tam“. Výrok se stal oříškem i pro anglisty. V běžných slovnících angličtiny se slovo “pussy” neuvádí. V respektovaných velkých slovnících, jak upozornil jeden čtenář LN, se to slovo nalézá např. ve “Webster’s Encyclopedic Unabridged Dictionary of the English Language” jako označení pro kočku, koťátko, nebo hru v špačky. Teprve ve slovníku „Partridge’s Concise Dictionary of Slang and Unconventional English“, našel čtenář onen význam, který měl na mysli pan prezident. Pro stejnou část ženského těla našel zvědavý čtenář ještě výraz “beaver” čili bobr. Pak by ovšem, stále podle čtenáře, mohl pan prezident pokládat známou foglarovku „Hoši od bobří řeky“ za pornografii. Extensivním výkladem bychom pak mohli dojít až k závěru, že skautské plnění bobříků bylo vlastně...

Je jasné, že dívčí punková skupina provokující Putina asi při volbě názvu své skupiny neměla na mysli, že jsou skupinou vzpurných (“Riot”) koček, ani kočiček, ale vzpurných anatomických částí ženského těla, jak je lidově označil náš lidový pan prezident. Zapomněl ovšem na své výroky ze Semaforu. Ale tak to v politice chodí. Jednou „Spálená země“, podruhé „Opoziční smlouva“ uzavřená se žhářem. Pan prezident všechno smíchal. Jako kočička s pejskem ten dort. Sex, politiku, dámy, anatomii. Chybnou výslovnost slova “pussy” mu odpustíme. Snad tento kiks s výslovností “pussy” jako “passy” trochu zkrátí jeho poučovatelskou vášeň. Nebyl to

první kiks. Při poučování v parlamentě chtěl jednou oslnit citací Goethova výroku: „Junge Revolutionäre, alte Hofräte“ („Mladí revolucionáři, staří dvorní radové“). Použil však nesprávný výraz pro množné číslo slova „Rat“ (rada – a Rada jako dvorský úředník), takže řekl: „Junge Revolutionäre, alte Hofräten“ („Mladí revolucionáři, staré dvorní rady“). Ale to bych mu odpustil, výrok nešel do světa a já se kdysi dopustil ještě horší záměny, když jsem v diskusi se sudetskými Němci zaměnil slovo „Vertreibung“ (vyhnání) za „Abtreibung“ (potrat). Ale aspoň jsem přitom nepoučoval, jako prezident karatel. Doufejme, že toto označení si s sebou pan prezident Zeman odnese do dějin. Měli jsme prezidenta Osvoboditele a po něm prezidenta Budovatele, protektorátního prezidenta Háchu zvaného prezident Protentokrát, poté prezidenta Alkoholika, pak prezidenta zvaného „Ušaté torpédo“ až přišel Krásný Toni. Toho vystřídal prezident Generál Kolaborant následovaný prezidentem Zapomnění. Jeho vystřídal prezident Filosof a pro dalšího vážám při označení mezi perem a tunely. Poslední je tedy prezident Karatel. Kdo bude další?

Sokol Sydney Vás zve na

Mikulášskou nadílku

v neděli 7/12/2014

od 11:30 do 17:00

VSTUPNÉ \$ 5 ZA RODINU

PROGRAM

12:00-14:00	Dětské sportovní hry Tvořivý koutek – origami a omalovánky Promítání pohádek
14:00-14:30	Představení loutkového divadla „Maruška a dvanáct měsíčků“ Lenky Muchové a kolektivu
od 14:30	Mikulášská nadílka, andělé, čert Na předání nadílky pro své děti se budete moci domluvit od 14:00 v prostorách restaurace
od 16:00	Volný program
17:00	Konec

Sokolská restaurace
bude otevřena od 11:30